

CAMPANYA MUNICIPAL PER A LES FESTES

Milers d'urgellencs participen al 'Món màgic' nadalenc

Les activitats infantils obtenen més ressò entre la ciutadania

EL PERIÒDIC
LA SEU D'URGELL

©PeriòdicAND

La Regidoria d'Infància i Joventut de l'Ajuntament de la Seu d'Urgell va fer ahir, en un comunicat, una bona valoració de la participació dels ciutadans als actes programats dins la campanya nadalenca *El Món Màgic de les Muntanyes*. Meritxell Planes, regidora d'Infància i Joventut, va explicar que «des de la primera activitat del *Món Màgic de les Muntanyes*, l'encesa de llums, fins la darrera que va tancar la programació nadalenca, la Cavalcada de Reis, s'han congregat milers de persones entre nens i nenes, joves i famílies. N'estem satisfets i volem agrair l'esforç de totes les persones i col·lectius que ho han fet possible». L'encesa de llums, organitzada pel grup de Diables de l'Alt Urgell amb la col·laboració de l'Escola Municipal de Dansa i els Minairons, va donar el tret de sortida al *Món Màgic de les Muntanyes* amb una plaça dels Oms plena de gom a gom. Els Mercats de Nadal destinats a potenciar el comerç local i a facilitar

►► El Parc de Nadal al poliesportiu de la Seu d'Urgell.

les compres nadalenques van reunir un bon nombre de parades. Aquest any, com a novetat es va celebrar un mercat de segona mà al carrer dels Canonges i la Fira de Reis. Les activitats dirigides als més petits van concentrar un gran nombre de participants, tant al caga Tió de la Freita, en què es

van lliurar 900 bosses amb més de 14 obsequis, com al Parc de Nadal que va rebre la visita de prop de 2.000 infants durant tres dies de durada. També va obtenir una gran afluència de públic la tradicional Cavalcada de Reis que va arribar pel canal d'aigües tranquil·les del Parc Olímpic. ≡

BON DIA

8/04/2014

EL MÓN MÀGIC DE LES MUNTANYES

L'Ajuntament de la Seu valora la bona participació en la campanya nadalenca

Meritxell Planes agraeix la implicació i l'esforç de les persones i col·lectius que hi han pres part

REDACCIÓ
LA SEU D'URGELL

L'Ajuntament de la Seu d'Urgell ha fet una bona valoració de la participació ciutadana en els actes programats en la campanya nadalenca *El Món Màgic de les Muntanyes*. Meritxell Planes, regidora d'Infància i Joventut, ha explicat que "des de la primera activitat, l'encesa de llums, fins a la darrera, la cavalcada de Reis, s'han congregat milers de persones entre nens i nenes, joves i famílies". Planes ha agraït "l'esforç de totes les persones i col·lectius que ho han fet possible".

L'encesa de llums, organitzada pel grup de Diables de l'Alt Urgell i amb la col·laboració de l'Escola Municipal de Dansa i els Minaïrons, donava el tret de sortida a *El Món Màgic de les Muntanyes* amb una plaça dels Oms plena de gom a gom.

Els mercats de Nadal, orga-

nitzats per artesans i comerços de la comarca, han reunit, un any més, un bon nombre de paradistes. Aquests mercats estan destinats a potenciar el comerç local i, al mateix temps, facilitar les compres nadalenes. Com a novetat d'enguany es va celebrar un mercat de segona mà al carrer dels Canonges i la Fira de Reis. Pel que fa a la campanya comercial, cal destacar el concurs d'Instagram d'aparadors i façanes nadalencs amb l'impuls de la Unió de Botiguers i el col·lectiu Igersseu.

Per als infants, durant la cagada del Tió de la Freita, tot i el mal temps, es van lliurar 900 bosses amb més de catorze obsequis de diferents col·laboradors; pel que fa al parc de Nadal, durant els tres dies de durada, van passar pel poliesportiu municipal uns 2.000 nens i nenes d'entre 3 i 12 anys. En destaca com

El parc de Nadal ha rebut gairebé 2.000 infants.

a novetat el parc de Nadal jove, organitzat per l'entitat juvenil El Gall Negre.

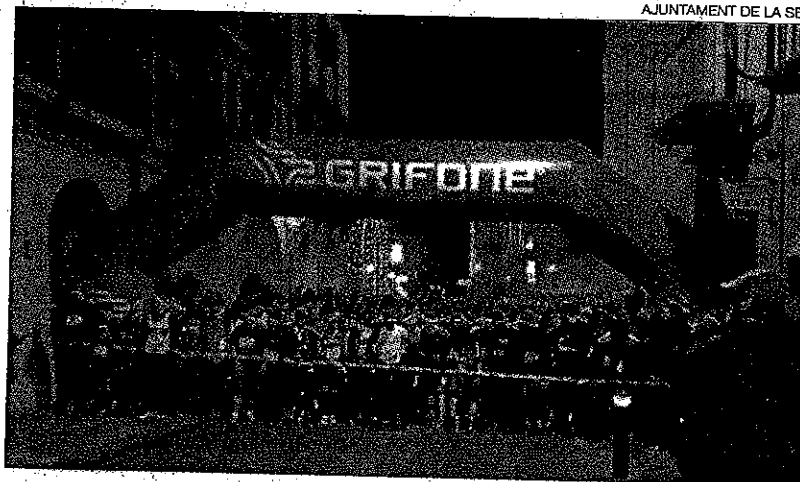
També ha obtingut una gran afluència de públic, com és habitual, la cavalcada dels Reis d'Orient, arribats pel canal d'aigües tranquil·les del parc olim-

pic del Segre. L'acte ha comptat, per segon any consecutiu, amb la màxima implicació de les AMPA de la ciutat, que han elaborat les corresponents carrosses i han aportat gairebé 200 infants com a patges dels Reis fins a arribar a la sala Sant Domènec.

Pel que fa als tallers intergeneracionals que han anat a càrrec de la gent gran, s'han explicat trucs per guarnir la taula pels àpats d'aquests dies, i s'han donat receptes de plats de cuina típica nadalenca i idees per a guarniments.

Una de les novetats d'enguany ha estat *El Món Màgic en Patins*, que organitzava el Club Patinatge Artístic La Seu i que va omplir el pavelló, amb quatre clubs convidats. Encara en l'àmbit esportiu, la cursa de Sant Silvestre va superar per segon any consecutiu el llistó del miler de participants.

Entre les activitats culturals que s'han dut a terme dins del programa de Nadal, cal destacar el concert d'Artur Blasco i Yannick Lopes i el *Cant de la Sibila* a la missa del Gall, retransmès en directe pel Canal33 de Televisió de Catalunya. ■

► Els corredors esperen impacients el senyal a la línia de sortida.

La cursa de Sant Silvestre es consolida amb mil corredors

La cita popular compta amb el suport de particulars i comerços

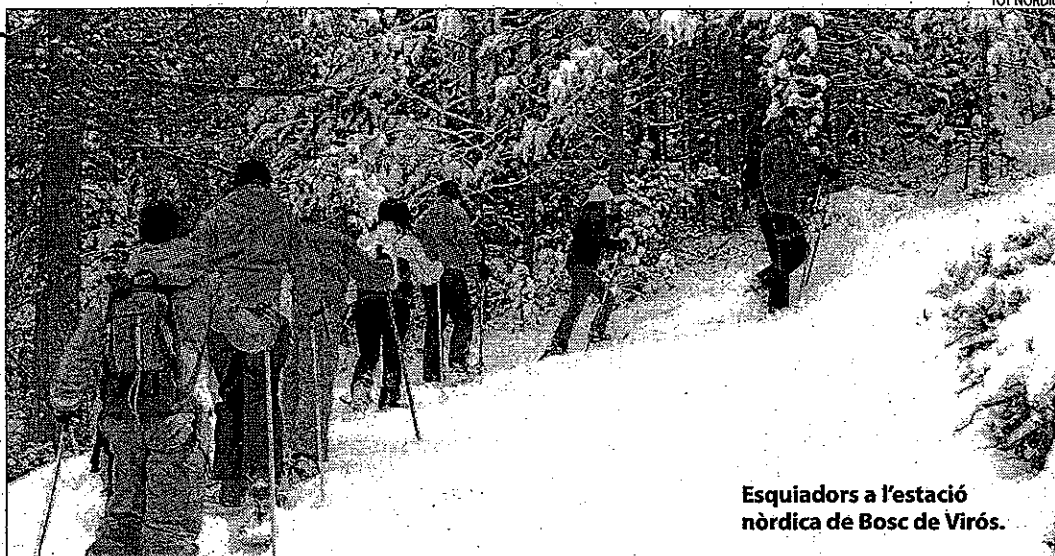
EL PERIÒDIC
LA SEU D'URGELL

La cursa de Sant Silvestre de la Seu d'Urgell va revalidar l'èxit en la cinquena edició i va consolidar una xifra estable de participants. La prova va reunir 1.075 aficionats, una xifra lleugerament superior a la de l'any anterior quan es va superar per primera vegada el miler d'inscrits. Aquesta dada converteix la Sant Silvestre de la Seu en una de les curses de final d'any més concorregudes de l'interior de Catalunya. A

nivell provincial, només és superada per la prova de Lleida, que va reunir uns 1.550 corredors. La cursa, amb un marcat accent popular, va transcórrer pels carrers de la Seu durant 3,6 quilòmetres. El guanyador va ser Euan Prieto amb un temps final d'11min i 36s. La segona posició va ser per a Quim Vallvé i la tercera per Xavi Boneta. En categoria femenina va guanyar Berta Morral (membre del CEFUC i de l'equip estatal d'esquí de fons), seguida d'Aina Sos i Mariona Jaramillo. La Sant Silvestre Seu és organitzada per Lokal 23, un col·lectiu d'una vintena de joves que, amb el suport de comerços i particulars, han aconseguit en convertir la cursa en una festa de l'esport. ≡

SE6ME

8/04/2014

Esquiadors a l'estació
nòrdica de Bosc de Virós.

El millor Nadal en 15 anys per a l'esquí de fons

■ Les estacions d'esquí de fons del Pirineu (les lleidatanes Aransa, Llesp, Sant Joan de l'Erm, Tuixent-la Vansa, Tavascan i Virós-Vall Ferrera, i Gils, aquesta última a Girona) han venut 9.100 forfets durant les

festes de Nadal, Cap d'Any i Reis, una xifra que suposa el millor balanç dels últims quinze anys. Segons els responsables de Tot Nòrdic, entitat que gestiona aquestes pistes, "s'ha vist una quantitat de públic

que no havíem registrat des de fa temps".

Per la seua part, l'ocupació dels allotjaments pròxims a estacions d'esquí de fons va arribar al 90% en els dies de més afluència de públic.

El esquí nórdico vende 9.100 forfaits durante estas fiestas de Navidad

LLEIDA • El sector del esquí nórdico del Pirineo catalán hace un balance muy satisfactorio de las fiestas de Navidad, fin de año y Reyes que han dejado unos buenos resultados en las estaciones que a pesar de no mover las grandes cifras del esquí alpino han vendido 9.100 forfaits durante este periodo de vacaciones navideñas.

Desde el sector destacan también que a este número de personas que han pasado por las estaciones hay que sumarle los turistas que se han acercado para pisar la nieve, bajar en trineo o disfrutar del entorno de

L.M.

Muchos grupos se han acercado al Pirineo a practicar esquí nórdico

las estaciones. Este ha sido uno de los mejores periodos navideños de los últimos 15 años para el sector del esquí nórdico y en cuanto al público, el familiar sigue en aumento y se mantiene público deportista. Cada vez más hay grupos de jó-

venes que quieren iniciarse en esta disciplina más alejada de las grandes aglomeraciones. Por otra parte, las zonas turísticas cercanas a las estaciones han registrado un 60% de ocupación con picos de hasta el 90 en días puntuales.

WA DNDMA

8/01/2014

ICAMPS DE NEU

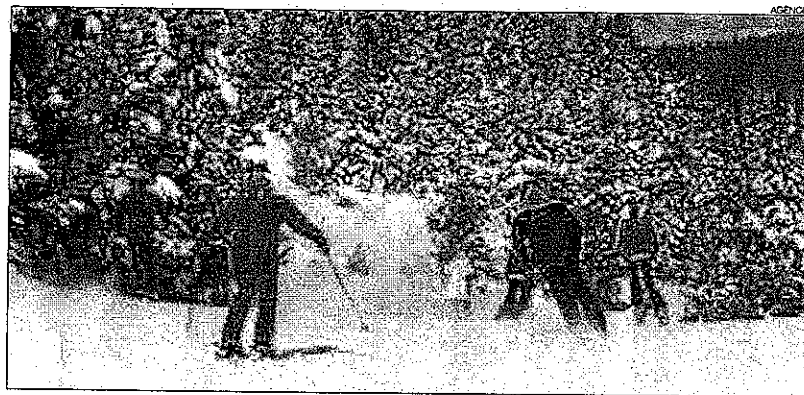
Les estacions d'esquí d'FGC venen un 32% més de forfets de temporada

Entre les cinc estacions gestionades pel grup han venut 138.000 passis de dia

AGÈNCIES / REDACCIÓ
BARCELONA / LA SEU D'URIGELL

Les estacions d'esquí del Grup Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya (FGC) —la Molina, Vallter, Portainé, Espot i Vall de Núria— han començat la temporada amb bon peu tant pel que fa a la quantitat i qualitat de neu com a les vendes de forfets. La venda d'abonaments de temporada s'ha incrementat un 32% respecte de l'hivern passat, i se n'han venut més de 5.000. La campanya de Nadal també ha anat molt bé, ja que s'han doblat les vendes dels forfets de dia. I és que entre el 21 de desembre i el 6 de gener s'han venut 138.000 forfets.

En un comunicat, FGC atribueix l'increment de vendes a "un esforç per adaptar-se als temps que corren" perquè "ha congelat els preus dels forfets de temporada". Els abonaments de temporada Atotau 5.0 i 6.0 permeten avantatges als seus usuaris, entre

Un grup d'esquiadors en una de les pistes de Masella durant les vacances de Nadal.

d'altres esquiar lliurement en qualsevol de les cinc estacions del grup. També ha rebaixat el preu del forfet de dia per a adult. A la Vall de Núria ha passat de 30 a 29 euros, i a Espot i Portainé de 34 a 32 euros, i la baixada més important ha estat la de Vallter,

on ha passat de 32 a 25 euros.

La Molina ha mantingut preus però la seva àmplia oferta d'activitats familiars, a més de l'agenda de competicions, ha permès a l'estació doblar els forfets de dia venuts, gairebé 75.000 visitants. També ha doblat els esquiadors

la Vall de Núria, que ha superat els 10.000 visitants, mentre que Espot i Portainé n'han rebut un 53% més i han venut 42.000 forfets. A Vallter les dades encara són millors, s'han venut 13.000 bitllets, fet que suposa un augment del 330%.

Els camps de nòrdic venen 6.200 forfets per Nadal

El conjunt de les estacions d'esquí nòrdic catalanes ha venut un total de 6.200 forfets durant les festes de Nadal, Cap d'Any i Reis. Tot i ser unes xifres allunyades de les que mouen les estacions d'alpi, des de Tot Nòrdic s'han sumat al balanç positiu que ha fet tot el sector turístic del Pirineu. I és que a aquesta quantitat cal sumar-hi els molts aficionats, colles i famílies que han pujat a les estacions a gaudir de la neu i de l'entorn natural.

Precisament amb l'objectiu de fomentar la pràctica de l'esquí nòrdic, l'estació de Sant Joan de l'Ermi ofereix dissabte vinent un curs gratuït d'iniciació, per a gent que no hagi practicat mai aquest esport. La sessió constarà de dues hores i inclou el forfet i el lloguer del material. La inscripció es pot fer a la web www.totnordic.com.

AnyósPark
The Most Latin & Wellness Resort

CEDA SA

S'afegeix a les mostres de condol per qui fou

Michelle HUC NOT

English Tea a inlingua

Curs de conversa sobre cultura anglesa
tot prenent un cafè de bon matí o el te de mitja tarda.

Durada: 10 hores. (1 hora/setmana)

Dos horaris a escollir: matí o tarda.

Preu: 42 €/mes

A partir del nivell B1

Inici: 21 de gener de 2014

Places limitades

Consulta'ns horaris al 80 70 60

inlingua®

AUTOPISTA ELÈCTRICA CAP A ANDORRA

Fins al rei Joan Carles I d'Espanya

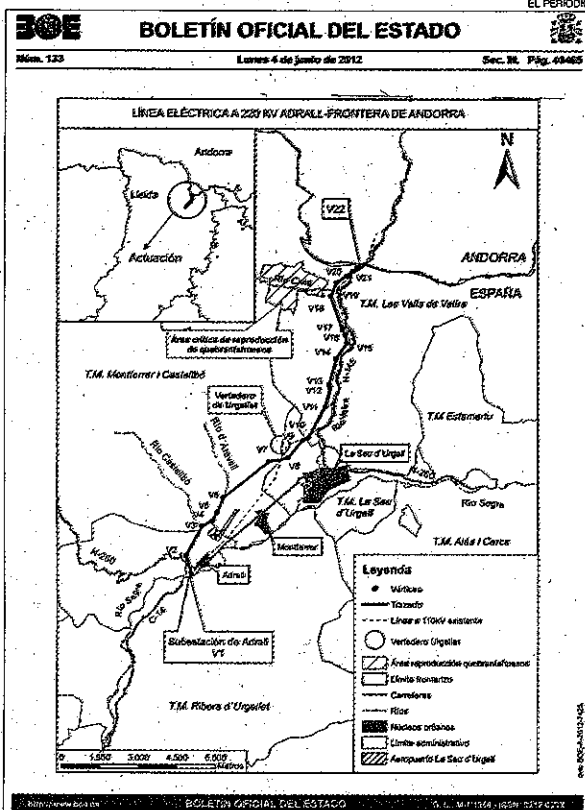
Els afectats per la línia d'alta tensió demanen intercessió a diferents institucions, també internacionals, per intentar modificar el projecte **Esperen que els deixin parlar** i aconseguir minimitzar l'impacte mediambiental

E.O.G.
ESCALDES-ENGORDANY
EL PERIÒDIC

La plataforma d'afectats per la línia d'alta tensió Adraill-Andorra ha enviat ja diverses cartes a diferents institucions, municipals, autonòmiques, estatals i internacionals, demanant la seva intercessió per modificar el projecte de Red Eléctrica Española i així minimitzar-ne l'impacte mediambiental i en el paisatge. La seva intenció no és altra que aquesta.

Fins ahir s'havien enviat cartes als diferents ajuntaments pel territori dels quals ha de transcorrer la línia demanant-los que s'aprovessin mocions en contra del projecte actual, també al Síndic de Greuges de Catalunya i el seu homòleg de la Seu d'Urgell. Fins i tot s'ha arribat a l'arquebisbe d'Urgell i copríncep d'Andorra i als comissaris europeus, començant per Manuel Durao Barroso, així com al president de la Generalitat, Artur Mas, i el del govern espanyol, Mariano Rajoy. I avui es vol arribar també al rei Joan Carles I d'Espanya. Així ho va revelar el portaveu de la plataforma, Lluís Mera, que ahir treballava en la redacció d'aquesta darrera missiva.

En totes les cartes s'han demanat mesures per paliar l'impacte de la línia i que se'n escolti. De fet, confien que «algú respongui» ara que s'han acabat les festes nadalengues i que l'activitat política i administrativa repreni el rit-

Mapa en el qual es dibuixa per on hauria de passar la línia.

car que «no estem en contra que Andorra rebi la línia», sinó que la voluntat de la plataforma és que la línia tingui «el mínim impacte», recordant que la comarca de l'Alt Urgell, igual que Andorra, té una «important indústria hotelera», viu «en gran mesura» del turisme. En aquest punt, Mera va reconèixer que tenen «por» que la línia d'alta tensió pugui afectar aquest sector de l'economia, ja que «la gent no ve a veure gegants de 60 metres d'alçada».

A més de l'afectació en el medi ambient i el paisatge, els membres de plataforma d'afectats per la línia d'alta tensió també pensen que el projecte no està ben fet, no s'han tingut en compte determinades qüestions. El projecte «s'ha fet des

Constructius

La plataforma fa oposició al projecte, sí, però constructiva. De fet, treballa en diverses alternatives de traçat pel qual podria passar la línia d'alta tensió. Així, una de les possibilitats exposada per Mera seria de fer passar la línia per sobre de l'abocador d'Urgell -seria «desplaçar la línia uns 200 metres» i «afectaria a menys propietaris» i com que el terreny «és ple de deixalles ja no afecta tant el paisatge», venint d'Aravell, i llavors fer-la pujar recta en direcció nord-nord-est fins a la frontera, estalviant la corba que es dibuixa a l'alçada de la Seu d'Urgell, que des de la plataforma es veu com «una tonteria».

El que es retreu des de la plataforma és que el projecte es va anunciar al 2008 i es va fer arribar als respectius ajuntaments, i aquests «no van dir ni plu» i ara veuen que es afecta i que és imminent.

Maleïts per Fomento

Sembla que «en certa manera» l'Alt Urgell estigui en el punt de mira del Ministerio de Fomento. Hi ha el tema de la línia d'alta tensió Adraill-Andorra, però no s'ha d'oblidar la demanda de construcció d'una rotonda a la cruïlla de Montferrer, considerada un punt negre de la xarxa viària alturgellenca per part dels veïns. Mera, que també és portaveu de la plataforma d'afectats per aquesta cruïlla, va explicar que en el pressupost de l'Estat no es preveu una partida per a aquesta obra, tot i que el regidor del Partit Popular de l'Ajuntament de la Seu d'Urgell, Pere Millas, els ha comentat que hi ha la partida destinada a seguretat viària corresponent a l'eix pirinenc i que des del seu partit s'està treballant perquè serveixi per construir la rotonda. Mera també ho ha demanat a la subdelegació del Govern a Lleida, i li han dit que «ho estan estudiant», però no li van voler confirmar si es faria o no.

Es té «por» que afecti el turisme: «la gent no ve a veure gegants de 60 metres»

de Madrid» i des d'allà no es pot tenir el coneixement suficient sobre el territori. El projecte, tal qual està dissenyat avui «és perillós i suposarà importants pèrdues». D'aquesta manera, Mera detalla que la línia proposada passa massa a prop de l'aeroport de la Seu, i té constància que la Generalitat està fent estudis sobre «la possible afectació» i trobar solucions. Així mateix, assegura que en els camps de cultiu dels quals s'ha de fer passar i instal·lar torres hi ha tota una «infraestructura de rec» soterrada que es malmetria, generant «importants pèrdues als agricultors».

El projecte encara està en fase de consultes i d'aquí un mes es començaran a respondre alegacions. Des de la plataforma d'afectats se n'han presentades prop de 440, i confien que amb totes les accions empreses es pugui modificar el projecte.

AUTO CENTRE PRINCIPAT S.A.

s'afegeix a les mostres de condol per la tan sentida pèrdua de qui fou

Michelle Huc Not

Que morí el 07 de gener a l'edat de 63 anys.

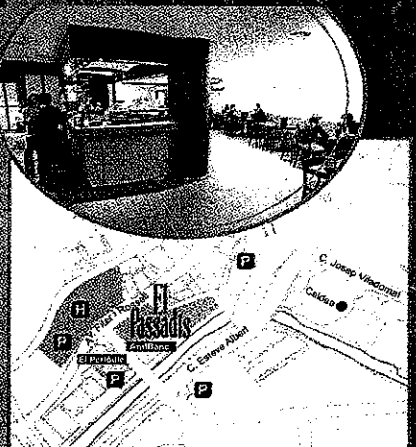
me i que «ens deixin parlar». Pel que fa a les mocions, és d'esperar que en els respectius plens es vagin aprovant, com a mínim en aquells on els representants del consistori han fet declaracions en aquesta línia. La voluntat de la plataforma en demanar aquestes mocions és que «els ajuntaments es mullin i es posicionin clarament a favor de la gent del territori». En els altres casos, en el que es demana una entrevista, l'objectiu és el «d'ofrir una millor solució possible». En aquest sentit, Mera va insistir en remar-

El Passadís
Cafeteria
Restaurant

Av. Fiter i Rossell, 4 B
Edifici Centre de Negoci Andorra
AD700 Escaldes-Engordany
Tels.: 865567 - 346146

Celebracions

Vine
i gaudeix
de la nova
cuina.
Us esperem!

BON DIA

8/04/14

ILÍNIA ELÈCTRICA ADRALL-ANDORRA

Cartes de la plataforma a Mas, Rajoy i Barroso

REDACCIÓ
LA SEU D'URGELL

La plataforma d'afectats per la línia d'alta tensió projectada entre Adrall i Andorra ha elevat a les principals institucions la seva petició que s'anul·li o almenys es modifiqui el traçat previst per Red Eléctrica de España, segons va informar ahir la plataforma en un comunicat.

Concretament, els darrers dies el grup ha tramès cartes explicatives al president de la Generalitat de Catalunya, Artur Mas, i del Govern espanyol, Mariano Rajoy. En el text, exposen el "total desacord" amb el projecte i assenyalen que afecta unes 220 parcel·les

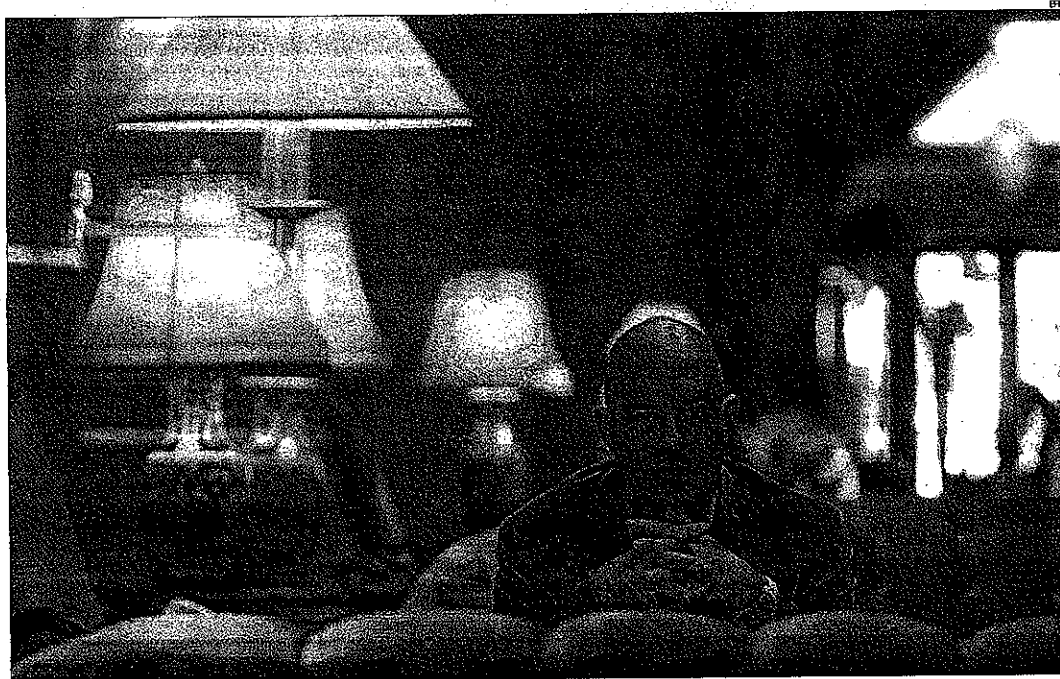
agrícoles de la zona de l'Urgell. També expressen la preocupació per l'impacte paisatgístic i els riscos per a la salut per la presència de camps electromagnètics. El text convida Rajoy i Mas a visitar la zona on es vol fer la línia i demana el soterrament o bé el desplaçament d'alguns trams.

Paral·lelament, la plataforma també ha enviat una carta semblant, escrita en anglès, al president de la Comissió Europea, José Manuel Durao Barroso, i als principals responsables de la institució comunitària. En tots els documents hi figuren els noms i números d'identificació dels signants. ■

PREMIS ENTREVISTES

L'ESCRITOR de la Seu d'Urgell Albert Villaró va celebrar el passat dia de Reis a bombo i platerets, guanyant el premi Josep Pla de prosa catalana amb la novel·la *Els ambaixadors*. El guardó es va atorgar en la tradicional vetllada literària que organitza a Barcelona

l'editorial Destino i en la qual es revela també el premi Nadal de novel·la. Villaró va compartir protagonisme amb l'escriptora i periodista valenciana Carmen Amoraga, que es va emportar el premi degà dels guardons literaris espanyols amb l'obra *La vida era eso*.

«A la novel·la, m'imagino ràpid un Estat català»

Albert Villaró

[GUANYADOR DEL PREMI JOSEP PLA 2014]

J. BALLABRIGA

Què hauria passat si la proclamació de l'Estat Català per Lluís Companys el 1934 s'hagués acabat amb èxit? L'escriptor Albert Villaró (la Seu d'Urgell, 1964) recrea la història i la converteix en ficció a *Els ambaixadors*, la novel·la amb què va guanyar la nit de dilluns a Barcelona el 46è premi Josep Pla de prosa catalana. Amb passaport andorrà des de fa anys, Villaró imagina una república catalana independent, sense Guerra Civil però amb II Guerra Mundial, en una història d'espies el 1949, amb amics, enemics, passions, eufòria i cops baixos. Ha escrit la novel·la a corre-cuita per a aquest any 2014 tan especial?

No, no, i ara... La tenia pràcticament acabada ja fa un any. La veritat és que l'obra no té una lectura paral·lela al que està passant ara a Catalunya. És una història que funciona de manera autònoma. Però pot convertir-se en la novel·la catalana estrella del proper Sant Jordi del Tricentenari. Ja m'agradaria! Clar que sí..., però a la novel·la només hi ha una referència, i molt de pas-

sada, als esdeveniments del 1714. La veritat és que la coincidència amb l'actual procés polític sobiranista a Catalunya m'ha agafat de sorpresa.

Ha fet servir molt la seua imaginació per ambientar l'obra en un Estat català independent? Puc imaginar-me'l ràpid, però el que més costa és *moblar* el contingut de la novel·la per donar-li una certa entitat. De tota manera, l'escenari principal trans-

corre en bona part a la ciutat de Madrid.

Hi apareix Andorra, i Lleida?

Sí, també hi surt Tor, entre el Pallars Sobirà i el Principat, el poble natal del protagonista, mossèn Farràs.

Quin és el fil conductor de la història?

No puc explicar-ho sense revelar la trama central. Els personatges són reals, històrics, però a partir del 6 d'octubre del 1934

la història canvia i les seues vides es converteixen en ficció. El 1949, molts ja estaven morts o exiliats.

Per exemple, a la novel·la Franco mor en un accident d'avió el 18 de juliol del 1936, possiblement a causa d'un sabotatge. I la jove república catalana, presidida pel democristià Manuel Carrasco i Formiguera, es recupera de la invasió alemanya del 1949.

«La coincidència amb l'actual procés sobiranista m'ha agafat per sorpresa»

«Em vaig imaginar que Franco moria en un accident d'avió el 18 de juliol del 1936»

«*Els ambaixadors* és i no és una novel·la d'espies, a l'obra hi ha molt més»

Per què ha ambientat la història el 1949?

És un any ja en plena postguerra mundial i quan arranca la Guerra Freda. Em va semblar interessant per al tema central de la novel·la, en la qual aquella Europa del nazisme i de la postguerra té també molt protagonisme.

Al final de la novel·la, surt ben parada Catalunya com a Estat independent?

Catalunya sempre ha anat tirant, poc o molt, de vegades millor i de vegades pitjor. Sempre hi ha una sortida per a tot, encara que el millor és saber en quines condicions arribarem al final.

El fet de ser ciutadà andorrà des de fa molts anys ajuda a contemplar Catalunya des d'una perspectiva diferent?

Sí, el distanciament emocional et dona una certa ajuda, però des d'Andorra Catalunya és una realitat molt pròxima que visc de prop.

S'atreveix a etiquetar el gènere d'aquesta novel·la?

Per a mi és literatura de ficció. No m'agrada posar més etiquetes que l'essencial: es tracta d'una novel·la. Alguns han dit ja que és una novel·la d'espies. Ho és i no ho és. Hi ha més coses en aquesta història, més *fato*.

PREMI NADAL 2014

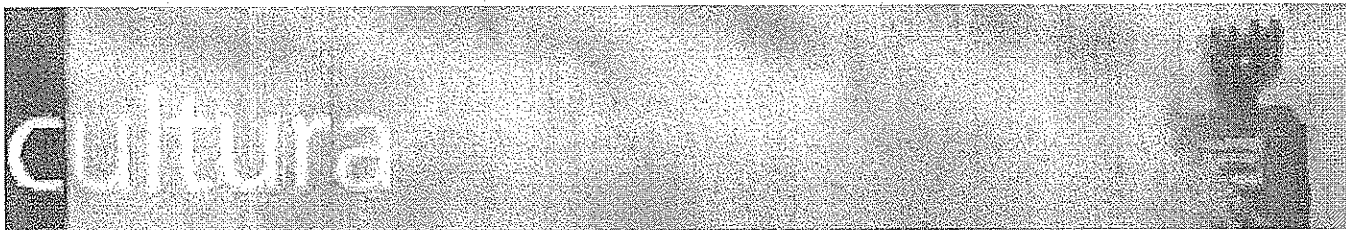
«Les xarxes han canviat la comunicació humana»

■ L'escriptora valenciana Carmen Amoraga, guanyadora la nit de dilluns del 70è premi Nadal amb la novel·la *La vida era eso*, va explicar ahir que amb aquesta obra volia explorar el fenomen de «com les xarxes han canviat la comunicació humana». Com en totes les seues novel·les anteriors, el protagonisme de les dones és dominant en la història, encara que «no sigui una elecció conscient, perquè inicialment

provo d'escriure sobre les relacions entre les persones», va assenyalar. La protagonista de l'obra és Giuliana, una jove argentina que arriba a València amb el seu marit. A *La vida era eso*, Giuliana comença a escriure les seues impressions en el perfil de Facebook del seu marit poc abans que ell mori, però després de la seua mort continua escrivint a la xarxa. «Les xarxes socials són una nova via de comunicació

entre les persones i jo les he utilitzat a les dos últimes novel·les, perquè han revolucionat la manera de comunicar-se, com en el seu moment va passar amb el telèfon», va comentar. La grandesa d'aquestes xarxes socials, va precisar Amoraga, és que «poden pervertir aquestes relacions fins al punt que ens comuniquem a través d'elles amb persones amb qui no creuàriem gaires paraules a la vida real».

ILITERATURA

La imaginació històrica d'Albert Villaró, reconeguda amb el premi Josep Pla

A 'Els ambaixadors' l'escriptor inventa l'escenari dels anys 40 amb una Catalunya independent

E. J. M.
ANDORRA LA VELLA

¿Què hauria passat si el 6 d'octubre de 1934, quan el president Lluís Companys va proclamar l'Estat català de la República Federal Espanyola, el general Batet, cap de l'exèrcit a Catalunya, no s'hagués posicionat a favor del Govern de Madrid? ¿Com hauria evolucionat la història si Catalunya fos un Estat independent des del 1934, és a dir, des de fa gairebé 80 anys? L'escriptor Albert Villaró (la Seu d'Urgell, 1964) es munta la seva pròpia pel·lícula a *Els ambaixadors*, la novel·la d'història-ficció que ha estat guardonada amb el premi Josep Pla de narrativa.

Ja feia uns quants mesos que sonava la cantarella que Villaró treballava en la seva última novel·la, titulada *Els ambaixadors*, ambientada a la República catalana independent de finals dels 40. Però l'escriptor no en volia avançar res perquè tenia un as a la màniga: el text l'havia presentat a la 46a edició del premi Josep Pla. ¿I si sonava la flauta? I ha sonat. El jurat format per Sebastià Alzamora, Berta Bruna, Rosa Cabré, Antoni Pladevall i Àlex Susanna li ha atorgat el guardó literari, dotat amb 6.000 euros i el prestigi del certamen Josep Pla.

Villaró va rebre el premi com a regal de Reis ja que s'entrega la vetllada del 6 de gener juntament amb el premi Nadal, que enguany ha estat per a Carmen Amoraga (Picanya, 1969) i per a la seva novel·la *La vida era eso*. El Nadal s'entrega des de 1944 (el Pla des de 1968), fundat per la revista *Destino* per homenajar el seu redactor en cap, Eugenio Nadal, mort el 1944. Edicions Destino forma part del Grup Planeta des dels anys 90.

En l'entrega del premi, l'escriptor andorrà va explicar que "a partir del pròleg dels fets d'octubre imagino com un des-

Albert Villaró, premi Josep Pla, i la guanyadora del premi Nadal, Carmen Amoraga, amb el guardó literari, dilluns.

enllaç diferent pot canviar el futur de Catalunya, Espanya i Europa. La història està ambientada el 1949, en una República catalana que es refà de la invasió alemanya. Els escenaris són Andorra, Barcelona, Irlanda, Madrid i un indret misteriós de la serra de Guadarrama".

Amb el Josep Pla l'autor suma un altre premi a la seva nòmina de guardons, com el Carlemany 2006, amb *Blau de Prússia*, i el Néstor Luján de novel·la històrica 2003, amb *L'any dels francs*.

L'any passat, el premi Josep Pla se'l va endur *Una família exemplar*, del periodista i escriptor Genís Sinca, que va iniciar la seva trajectòria professional a la premsa andorrana. ■

"El llibre s'ha de defensar sol, independentment de conjuntures polítiques"

Dimarts, 7 de gener. Albert Villaró atén el telèfon enmig d'una voràgina de contactes amb mitjans de comunicació i felicitacions.

No devia estar planejat, però la novel·la es publica un any, el 2014, amb l'èxit gairebé assegurat...

Això són imponderables de la vida!

Però l'ajudarà en la promoció.

No ho sé, espero que tingui la màxima trajectòria possible. El llibre s'ha de defensar sol, independentment de conjuntures polítiques. Espero que es vengui com a xurros però per la qualitat intrínseca, no perquè passin determinades coses a fora. I està escrit amb la més absoluta solitud i respectant la meua veu i els meus fantasmes. I ja està. I que passi el que Déu vulgui.

Després de guanyar el premi Josep Pla, ¿quin és ara el recorregut de la novel·la?

Ara, les galerades i acabar de detallar el manuscrit per portar-lo rapidísimament cap a la impremta perquè el 6 de febrer apareixi. Ara vénen unes setmanes de molta feina editorial.

¿D'aquí un mes ja estarà a la venda?

Sí, ja està tot en marxa.

¿Quin és l'argument d'"Els ambaixadors"?

És una ucronia [desenvolupament imaginari d'un fet històric com si hagués tingut lloc realment] que comença en els fets del 6 d'octubre [de 1934], quan el general Batet dona suport a Companys i l'Estat català es fa efectiu. Aleshores hi ha un salt en el temps perquè l'acció principal passa al 1949, durant la postguerra, quan Catalunya ha estat envaïda pels nazis. Andorra ha continuat neutral i té un cert paper al llarg de tota la trama. I després hi ha una amenaça per a la jove república catalana que s'ha de combatre, que és el gruix de la trama i que òbviament encara no puc revelar perquè no perdi la gràcia.

A una Catalunya independent, la Guerra Civil Espanyola no la deu afectar.

De fet no n'hi ha, de Guerra Civil Espanyola, no com la imaginem nosaltres.

¿I quin és el paper d'Andorra en la trama?

Andorra té un paper de zona neutral, de zona de refugi, d'illa de tranquil·litat en un món convuls.

El protagonista és un espia català.

És pal·larès, del nord, mig andorrà. I Andorra té un paper important a la seva vida.

¿Qui són els ambaixadors del títol?

Els ambaixadors són... Bé, jo sóc molt maniàtic amb els títols. *Els ambaixadors* és el títol d'un quadre de Hans Holbein el Jove que hi ha a la National Gallery, a Londres, i que és un quadre que m'entusiasma i apareix d'esquellada en un moment de la novel·la. Em va semblar un títol molt escalent que aportava perfectament el to del que volia explicar a la novel·la. Sempre són títols molt críptics, molt poc explícits, perquè la novel·la ja per natura és un gènere complex, en què hi ha moltes digressions, ni tot és pura acció ni pura narració, s'hi combina tot. Per tant, un títol més abstracte és millor.

¿La novel·la l'ha escrita entre els dos episodis del policia Boix?

Sí, la vaig començar abans de *L'escala del dolor* i vaig anar fent. Treball de manera molt càtica, tot i que disciplinada. Escric molt cada dia però sense estructura ni guió previ. I és una novel·la molt llarga, el doble d'una altra de les meves. L'esforç físic i mental ha estat notable.

¿Per què va triar el pseudònim de Bartomeu Porredon per presentar-se al premi?

Perquè és un avantpassat meu real, un general carlí.

Diari D'ANDORRA

8/04/2014

ENTREVISTA Pàgina 17

Albert Villaró

GUANYADOR DEL PREMI JOSEP PLA

**“És molt
excitant veure't
reconegut amb
el premi”**

Albert Villaró ha estat guardonat amb el 46è premi Josep Pla per la novel·la *Els ambaixadors*. Una història situada el 1949 on Franco ha mort abans de convertir-se en dictador i Catalunya és una república.

18

CINEMA
Sylvia
Steinbrecht rep
una nominació
als Gaudí

Cultura
& oci

ENTREVISTA
AMB

Albert Villaró
Escriptor

“És excitant veure't reconegut amb el premi, ets la reina de la festa”

L'ESCRITOR ES VA ENDUR, EL DIA DE REIS, EL 46è PREMI JOSEP PLA, CONVOCAT PER EDICIONS DESTINO JUNTAMENT AMB EL NADAL. AMB UNA FICCIÓ ON FANTASIEJA AMB UNA REPÚBLICA DE CATALUNYA

A. D.
Andorra la Vella

El regal de Reis d'Albert Villaró (la Seu, 1964) ha estat públic i notori: el premi Josep Pla per la novel·la *Els ambaxadors*, ucronia situada el 1949, amb un Franco mort abans d'esdevenir dictador i una Catalunya convertida en república. L'escriptor assegurava ahir que intentava portar-ho “amb certa dignitat”. Mentre, despatxava entrevista rere entrevista des del Ritz barceloní: “tan roccó que acaba enfarfegant”, confessava.

Expliqu'ns com es rep una notícia així.
Doncs res, et diuen que et moguis i que et preparis un discurs. I tot plegat és glamurós, té el seu morbo: és molt excitant veure't reconegut, ets com la reina de la festa. Molt divertit.

Ara entenem per què, encara que ja havia parlat d'“Els ambaxadors”, feia cara de pòquer quan li preguntàvem quins plans en tenia. Ja ho sabia?
El tema estava *sub iudice*: no faré una roda de premsa per dir que he presentat una novel·la a un premi perquè si no guanyes se't queda una cara de *tonto*... I no, no ho sabia. En aquestes coses hi ha bastant secretisme i te n'assabentes quasi el mateix dia de la concessió, i a partir d'aquí és un vertigen constant.

Crec que és la seva primera incursió en el món dels espies.
En realitat, no és que volgués una novel·la d'espies en concret; volia fer una novel·la, que fos més complexa que la pura cosa dels espies, amb més intencions, més aspectes i més digressions.

Quines altres intencions?
No, com sempre: parlar de la vida, del món, de com el veus, de com el tractes, com t'afecten les

L'escriptor, que anuncia que “Els ambaxadors” sortirà al carrer el mes vinent.

coses. L'acció per l'acció a mi no m'interessa.

Va pensar en la trama pel moment que viu Catalunya?
La novel·la es va començar a gestar fa vuit anys i aleshores ningú no podia imaginar que passaria el que està passant. Queda clar que de vegades la vida s'acosta a la ficció, però no he fet una novel·la amb intencionalitat militant ni res.

Però el jurat potser sí va valorar l'oportunitat del tema?
No ho sé. Els ha agradat més aquesta que les altres, així de clar, si no no crec que l'haguessin

Ho aniré celebrant amb calma, no crec que llogui l'envelat del Parc Central

sin triat. Tant seria, imagino, que estigués ambientada al segle IV.

Oferia morbo això de matar Franco abans d'hora, oi?
Sí. La literatura permet fer aquest joc. Ordenar el món, corregir-hi injustícies, en certa manera.

Hi ha jugat sovint, per exemple, a “L'escala del dolor” fantasiejava amb la visita de Carla Bruni al país.
Sí, en ficció sempre fas el mateix: regeixes els destins de tothom.

Vostè, que té experiència com a jurat, a premis com el Fiter i Rossell, coneix les claus per enganxar els que han de jutjar?
No. Que jo sàpiga no n'hi ha cap. És tan senzill com llegir-se els originals i un dia, en un bon dinar, deliberar. Cap més clau. I cada jurat és una persona individual, amb sensibilitats diferents, per això els jurats tenen membres heterogenis.

També en sap de guanyar premis. Què acaben reportant, a banda dels ingressos de la dotació [són 6.000 euros]?
Diguem que no és la més grossa de les dotacions, però sí et dona una projecció molt notable, molt més del que aconseguiries pels mitjans naturals: he passat tot el matí fent entrevistes per ràdio, premsa, la tele... facilita aquest camí entre la novel·la i el públic.

Les dotacions baixen, en general. No estaven una mica disparades, com els avançaments que fan de vegades els editors?
De fet la dotació és un avançament de drets. Ara el que s'ha de defensar és la venda dia a dia de la novel·la.

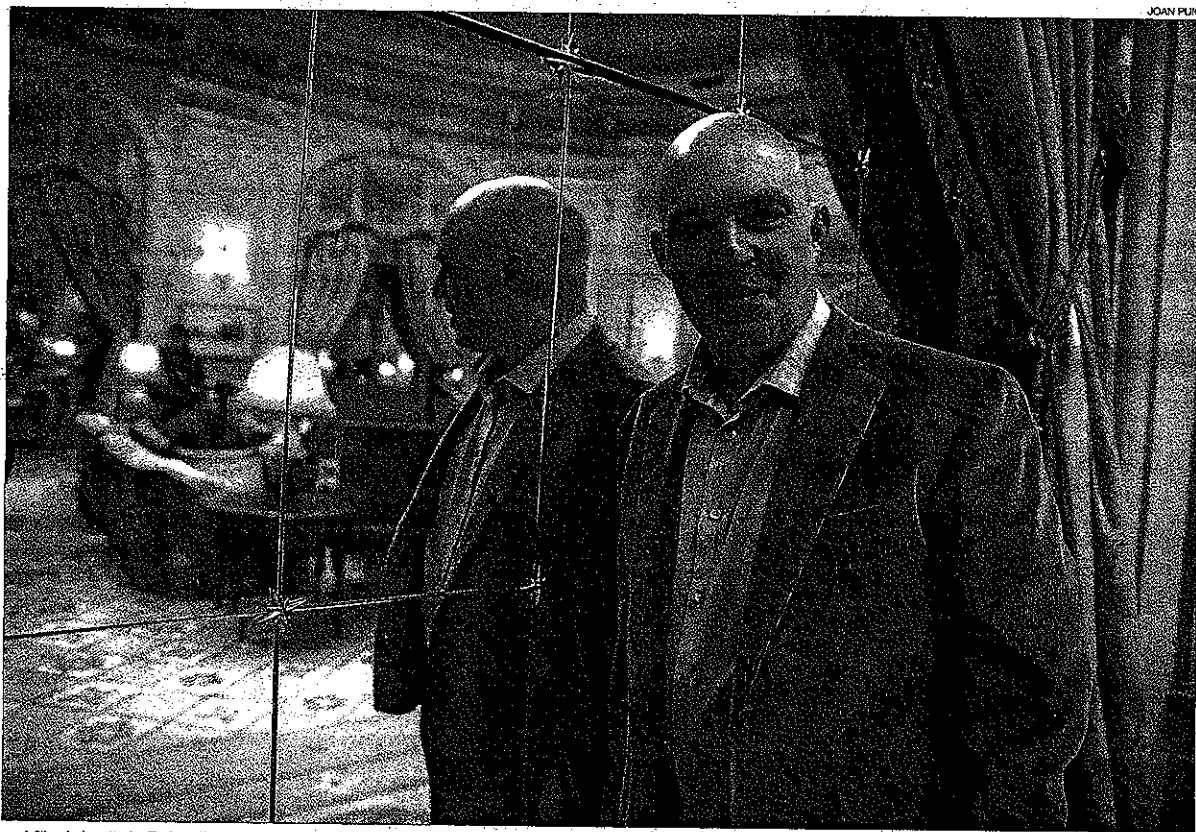
Té transcendència aquest premi per al conjunt de la literatura andorrana? Ajuda a situar-la?
Es pot dir “és el primer andorrà que guanya això”, no ho sé, no tinc el palmarès al cap, però potser, no és tan difícil, per estadística: Suposo que és una manera de donar visibilitat a aquest racó del món, que es vegi que també hi ha gent que escriu.

Per cert, que el vam veure entre els indignats per aquell post a “El País” sobre Andorra. Aprofitarà per fer didàctica?

És que és delirant la visió aquests absurda sobre Andorra de gent que no entén res. Hem de donar una visió realista sobre el país i no la que apareix al bloc de qualsevol indocumentat, o gent de mala fe, esbiaixada, amb afirmacions quasi insultants. Una mica de respecte! I quin article és el que només cita com a font una treballadora de Caldea, que vés a saber si existeix.

Veig que s'ha enfadat. Per acabar millor, expliqu'ns com celebrareu el premi.
Ho aniré celebrant amb calma, no crec que llogui l'envelat del Parc Central.

ALBERT VILLARÓ Novel·lista, dilluns va guanyar el Josep Pla amb 'Els ambaixadors'

► Villaró, la nit de Reis a l'hotel Ritz de Barcelona, el novel·lesc escenari on cada any des del 1968 té lloc la cerimònia del premi que patrocina Destino.

«No és una novel·la oportunista ni m'he apuntat a cap onada»

A.L. ESCALDES-ENGORDANY

Terenci Moix, Baltasar Porcel, Teresa Pàmies, Llorenç Villalonga, Josep Maria Castellet, Valentí Puig... l'uuu! Aquests són alguns dels patums de la literatura catalana –i per què no, peninsular– amb qui Albert Villaró (la Seu, 1964) comparteix des de la nit de Reis el lloc més alt del palmarès del Josep Pla de narrativa, que no forma part ni remotament, cosa curiosa, dels guardons millor dotats de la literatura catalana –el Carlemany i el Fiter i Rossell el superen àmpliament, per no parlar del Ramon Llull, el Sant Jordi i el Sant Joan, que el decupliquen– però que és dels pocs que s'ha mantingut al marge de les tupinades que tots sospitem en els premis majors.

Villaró –a aquestes altures segur que ja ho saben– se'l va embutxacar amb *Els ambaixadors*, novel·la de la qual ja havíem donat compte –modestament– en aquets mateix racó de diari i en què el pare de Boix el Vidu s'estrena en el prometedor camp de la ucronia literària. Sí, home, el gènere que juga amb la història alternativa –què hauria passat si...?; per això els anglosaxons en diuen *What if...?*– i que per aquest racó de la península és pràcticament desconegut, amb l'excepció que el mateix autor ens dirà de se-

guida. Un patracol de 800 pàgines –glups– per on desfilen prop de 300 personatges, des de Companys, Carrasco i Formiguera, Franco i Sanjurjo fins al bisbe Iglesias i, atenció, Esteve Albert –que no Albert Esteve– a compte d'una premissa oportuníssima: som el 1949, Catalunya –independent des dels Fets d'Octubre del 1934, quan Companys va proclamar la República catalana amb el suport del general Batet– intenta recuperar-se de les seqüeles de la Segona Guerra Mundial, en què es va implicar a favor dels bons –naturalment– al preu d'una invasió alemanya. La xarxa d'espionatge que la Generalitat manté a Madrid és desarticulada, i Interior hi envia Esteve Farràs, fals mossèn retirat a Llorès –ni més ni menys– i antic element de les clauveres de la seguretat l'estat català, per pescar el talp i resoldre el marro. Uns quants que vostès i jo sabem s'hi lleparan els dits... En fi, que el 6 de febrer la trobaran a la llibreria, i a can Destino, com està escrit.

–¿Pesa, dur un Josep Pla a la butxaca?

–I tant. Pel palmarès i pel prestigi que té. És un guardó ben considerat, amb molta projecció, i ben situat de cara a Sant Jordi... Això obliga a posar-hi molta llenya al foc. I a estar a l'alçada de les expectatives. Ho intentaré, i amb molt de gust, és

“

«¿Si és així com m'agradaria que hagués anat tot? Per mi, l'ideal seria que el món s'assemblés a la Florència del segle XV»

«No entraré en debats ideològics. He escrit una novel·la, pura especulació, no un tracta de filosofia política»

clar. Però he de dir una cosa: encara pesen més l'Obra Completa de Pla. Molt més.

–Ja que el tenim casualment aquí, ens avançarà la trama de la novel·la, ¿oi?

–La premissa inicial és aquesta: que en lloc de reprimir Companys, quan el 6 d'octubre del 1934 proclama l'Estat català, li dona suport. A partir d'aquí, la història serà molt diferent a com l'hem conegut: es proclama una República catalana; en canvi, no esclata la Guerra Civil espanyola, i arribem al 1949, que trobem a mossèn Farràs, que fa de vicari a Llorès.

–Destí privilegiat, ¿inspirat potser el Farràs cap dels mossos d'esquadra que s'enfronta *motu proprio* a l'exèrcit espanyol i que quasi la fa grossa?

–No.

–Així que Batet va desobeir ordres, en aquesta fascinant història alternativa seva...

–Sí, perquè té la premonició que acabarà afusellat, com així va ser: jutjat en consell de guerra pels nacionals, és condemnat a mort i executat el febrer del 1937.

–...que tot plegat serveix per evitar la Guerra Civil...

–Així és, tot i que hi ha una certa hos-

tilitat entre Catalunya i Espanya.

–...però que Catalunya es veu involucrada en la Segona Guerra Mundial. Efectivament, com a democràcia parlamentària s'alinea al costat dels aliats i contra els nazis. Espanya, en canvi, juga la carta de la neutralitat, la mateixa que va jugar Franco –però ara, amb el general Sanjurjo com a cap d'estat– i s'estalvia la invasió alemanya.

–I a nosaltres, ¿què ens passa?

–Andorra és una altra illa de neutralitat.

–¿Quina personatges reals nostrats hi ensenyen la poteta?

–El bisbe Iglesias, Esteve Albert i molta gent del carrer.

–¿Els nostres passadors?

–Molt de passada, en forma de flashbacks. Però ni Viadiu ni Baldrich ni cap d'aquests.

–Doncs anem per mossèn Farràs: ¿qui és, aquest paio?

–Fill d'una casa de Tor, estudia al seminari de la Seu i, abans de cantar Missa, ho deixa tot i se'n va a Barcelona on comença la festa, sempre en tots els merders, i sempre des de primera línia.

–Ideològicament, ¿on l'ubiquem?

–En un sector intermediari entre ERC i Estat Català. Quan es proclama la República catalana, i atenent al seu currículum d'home d'acció, ingressa en les forces de xoc i es mou en les clavegueres del nou estat.

–i acaba a Andorra: ¿per algun motiu en concret?

–Òbviament, però no el puc explicar: seria un cas inèdit d'*autospoiler*.

–Tornem al pobre Batet: donant suport a la rebel·lió de Companys, ¿no s'hauria convertit en un general colista, exactament igual que Franco i companyia?

–Hummm. És una qüestió de legitimitat.

–Però és que estem parlant de legalitat.

–I jo de legitimitat. Però no entraré en debats d'aquest tipus perquè –entén-me– és pura especulació. He escrit una novel·la, no una tesi de filosofia política.

–La ucronia que construeix a *Els ambaixadors*, ¿és com a vostè li hauria agradat que anessin les coses?

–No. A mi m'hagués agradat que la història hagués anat millor i des de molt abans. Posem que des d'Atenes. Per mi, l'ideal és que el món s'assemblés a la Florència de finals del segle XV. La de la novel·la és només una història possible. És un joc. I un joc tídiria molt menys gràcia a l'Arcàdia.

–Es tracta en qualsevol cas d'un gènere –aquest de la història alternativa– ben poc visitat a les literatures peninsulars.

–Que jo recordi, hi ha una novel·la magnífica, *Paraules d'Opton el Vell*, de Tíssner, en què s'imagina que són els astecs els que el 1492 descobriren Europa, i desembarquen a la costa gallega. En castellà, *En el día de hoy*, de Jesús Torbado, que especula amb una victòria republicana a la Guerra Civil. I en anglès, *Fatherland*,

de Richard Harris, estupenda: ens transporta als anys 60 d'una Europa sota domini nazi. Però totes tres fa molt de temps que les vaig llegir. No diria que m'hagin servit de model. Però sí que recordo la gràcia que em feia aquesta reelaboració, quasi correcció de la història.

-A *Els ambaixadors* combina la novel·la història amb el gènere negre: la quadratura del cercle.
-Jo no li posaria etiquetes. És una novel·la que té de tot. Com en les novel·les que m'agraden, hi ha parts d'acció, i d'altres, de més reflexives o digressives... Una novel·la de Le Carré, salvant les distàncies, no la pots ventilar dient que és una d'espies. Le Carré hi reflexiona sempre sobre la condició humana, sobre la trista condició humana.

-¿Qui són, els dolents?
-N'hi ha molts, de tot tipus i de tot l'espectre ideològic. Dolents, antagonistes i nèmesis. De tot.

-He d'insistir: si som el 1949 i la generalitat té una xarxa d'espies a Madrid, és que les relacions entre els dos -ejem- estats no són gaire amistoses. ¿M'equivoco?
-Diguem que Catalunya i Espanya mantenen opinions diferents. Espanya continua sent una dictadura, només que amb Sanjurjo en lloc de Franco. Però amb els mateixos ingredients essencialment feixistes.

-Li hem sentit dir que la novel·la la

«Tísner va escriure una gran novel·la d'història alternativa, Paraules d'Opotón el Vell: jels asteques descobrien Europa!»

«No li posaria etiquetes, a 'Els ambaixadors'. Salvant les distàncies, una novel·la de Le Carré és molt més que una d'espies»

«Segons Pla, llegir novel·la després dels 40 és de ximpls. El que opini sobre qüestions morals no em preocupa»

rumia des de fa deu anys. Vaja, que no té res a veure amb el -diguem-ne- «procés sobiranista». I el jurat, ¿creu que també ho ha vist així?
-Absolutament. Penso que han escol·lit la que els ha agradat més. Així m'ho han fet saber i no tinc perquè dubtar del que em diuen.

-En qualsevol cas, ¡quina casualitat! ¿No li sembla?
-Penso que no és una novel·la oportunista. ¿Que ha coincidit amb un moment propici? Perfecte. Però un patracol de 800 pàgines no s'escriu ni en un any ni en dos. Ho prova la data de creació del arxiu: en fa vuit. Amb això queda clar que no m'he apuntat a cap onada. Malament rai, si ho fes.

-¡800 pàgines! Si juga vostè la lliga de *Les benignes*... ¿Callen?
-És una novel·la de llarga cocció i de llarga ambició. Quan fas l'esforç de crear un món, no et pots aturar a les 300 pàgines. I la trama és prou complexa com per necessitar camp per recórrer. Però és àgil, amb capítols breus, i continuament hi passen coses. És un artefacte complex, per on pul·lulen multitud de personatges.

-¿Quants, per fer-nos-en una idea?
-Cap a 300; la meitat dels quals, reals. Fins al 1934, és clar. A partir d'aquí, la seva peripècia és fictícia. Al final incloc una breu biografia de cadascun on explico el que els passa després de la novel·la.

-¿Hi ha banda sonora, com a *L'escala del dolor* i a *La primera pràctica*?
-Doncs sí: la *Novena* de Beethoven.

-¿A càrrec d'algu en concret?
-També. Però no puc anar més enllà.

-¿Hi pot posar percentatges, als escenaris d'*Els ambaixadors*?
-El gros de la trama, posem que el 80%, transcorre a Madrid i rodalies; la resta es reparteix entre Andorra, Barcelona i també Irlanda.

-Liavors hi deu haver traducció al castellà a la vista...
-Doncs de moment, no; però no negaré que és una novel·la perfectament traduïble.

-Amb la feinada de promoció que se li gira, sospito que haurà d'aparcar durant un temps les peripècies del vidu Boix. Llàstima.
-He acabat bastant esgotat. Així que no veig ni el moment de tornar-m'hi a posar ni amb què. Tinc sis o set imatges pel cap, però no sé quina agafarà finalment la tanda.

-Per acabar, ja que és el Josep Pla: ell acostumava a dir que llegir novel·la després dels 40 anys és una...
-...ximpleria.

-Exactament. I escriure'n, ¿què és?
-Pla m'encanta, és clar. Però el que pogués opinar un personatge com ell sobre qüestions de capteniment moral no em preocupa excessivament, com pots comprendre. =

Els guanyadors dels premis Nadal i Josep Pla, que com cada any des d'en fa 70 (el primer) i 46 (el segon) s'entreguen la nit del dia de Reis, veuran com els seus llibres arriben a les llibreries d'aquí

quatre setmanes. Just a temps per sumar-se a la disputada competició de Sant Jordi. Ahir van donar una entrevista rere una altra; cada una a diversos periodistes simultàniament.

CARMEN AMORAGA Guanyadora del premi Nadal

«M'agrada escriure de persones corrents»

EL PERIÓDICO
BARCELONA

Carmen Amoraga (Picanya, 1969), periodista, escriptora i regidora socialista a la seva ciutat natal, ha estat la guanyadora del premi Nadal amb *La vida era eso*, la història del dol, amb les xarxes socials com a cossa, d'una dona amb dos fills que perdé sobte el seu marit.

«Ja havia estat finalista del Nadal i també del Planeta. Fins ara s'havia quedat allà, a la línia...»

«Quan em vaig presentar les anteriors vegades jo jugava a ser la finalista. No em plantejava que podia guanyar. Vaig aconseguir el màxim. I més perquè el Planeta el va guanyar Eduardo Mendoza. Jo hauria d'haver pagat per haver passat un mes cada dia amb Eduardo Mendoza i haver après tant d'ell. És un home encantador, meravellós, divertit. És va llegir aquell llibre, el següent, i m'ha donat consells. Li dec fins i tot més del que jo crec.

«Vostè escriu novel·les molt intimistes però al mateix temps extrapolables a tot hom.»

«A mi m'agrada escriure històries corrents de persones corrents. Els grans llibres de la literatura estan plens de grans drames. A mi m'agrada escriure sobre coses que ens succeeixen a tots. Una pèrdua d'un ésser estimat és un gran drama, però ens passa a tots. Si les meves novel·les tenen èxit entre els lectors és per un procés d'identificació.

«Ahir va dir que la novel·la tenia una base real.

«La història inicial d'una persona que viu fora del seu entorn, que té dues filles al seu càrrec i que recorre a les xarxes socials a petició del seu marit, que mor, és real. És la d'una amiga de l'ànima. A partir d'això, tot el que passa en la novel·la és ficció. La meua amiga es va acollir a les xarxes socials, al món virtual, per superar la pèrdua, per explicar el que li estava passant. Perquè explicar el que et passa és el primer pas per comen-

“

«La protagonista utilitza el món imaginari de les xarxes socials perquè el seu món real és hostil»

çar a curar-te. Li vaig demanar permís per escriure aquesta història a partir de com es comunicava ella amb la gent per tirar endavant. I li vaig demanar permís per utilitzar les coses que penja a Facebook, i li vaig demanar que la llegís perquè la gent la identificaria amb la protagonista, tot i que no és ella. He canviat els temps i el desenvolupament dels esdeveniments. Però no ha pogut llegir-la. La novel·la té cinc capítols, les cinc fases del dol: negació, ira, negociació, depressió i acceptació. Ella s'ha identificat molt amb

la primera part i no l'ha pogut seguir.

«La relació a través de les xarxes socials és una evasió, un refugi...?»

«Utilitza aquest món imaginari perquè el seu món real és un món hostil. Això li serveix com a bàlsam per superar la pèrdua. Per això dic que és una història dura i trista però no una novel·la ni dura ni trista, perquè és una novel·la d'un personatge que està aprenent a viure. Ella arriba a un moment que ha de tornar al món real. Crec que aquest és el perill de les xarxes socials, no poder tallar. Encara que jo sóc molt activa, però més a Facebook que a Twitter, perquè crec que la gent l'utilitza cada vegada més per barallar-se i insultar-se.

«La seva intervenció després de rebre el premi va ser molt reivindicativa.

«Les persones que ara per ara tenim la possibilitat que la nostra veu se senti una mica més tenim l'obligació de dir les coses que pensem. Considero que aquest és el moment de defensar els serveis públics. Els professors, perquè estan defensant a mort l'educació pública de qualitat. I, com a valenciana i periodista, em va semblar oportú recordar els meus companys de RTVV i tots els valencians a qui els han robat un dret reconegut.»

ALBERT VILLARÓ Guanyador del premi Josep Pla

«La història ficció és una mina»

EL PERIÓDICO
BARCELONA

L'octubre del 1934, el general Batet entreveu el futur que l'espera, ser afusellat pels seus companys d'armes, i decideix no impedir la proclamació de la república catalana. A partir d'aquí s'inicia una línia d'esdeveniments alternativa en què Catalunya és independent però pateix l'ocupació nazi i la guerra civil espanyola no es produeix. Fins a arribar a la tardor del 1949, en què la desaparició de la xarxa d'espionatge catalana a Madrid obliga a actuar un antic resistent republicà refugiat a Ordino. És el moment, amb una Catalunya independent presidida per Manuel Carrasco i Formiguera, en què es desenvolupa *Els ambaixadors*, la novel·la d'Albert Villaró (la Seu d'Urgell, 1964) guanyadora del premi Josep Pla.

«S'ha deixat portar per l'actual procés sobiranista?»

«No, el llibre ja estava escrit abans.

«I com ho veu, que la gent s'estigui plantejant una república catalana?»

«Em fascina. Però jo això ja ho somiava abans. A més a més sóc andorrà, això no vol dir que m'agafi lluny... diguem-ne que no m'afectaria. Però no és una novel·la de tesi, és una novel·la pensada perquè la gent s'ho passi el màxim de bé possible. És una gran broma. I que em permet corregir injustícies de la història. Per exemple, Carrasco i Formiguera. El final de Car-

rasco i Formiguera és la cosa més trista, un dels episodis més patètics de la guerra civil. M'he pogut permetre donar-li una segona oportunitat, el paper que podria haver arribat a tenir.

«I Josep Pla?»

«Apareix per allà. Un Pla molt Pla.

«I espia?»

«Està per allà... També hi surt Sentís. I Gaziel i Josep Maria Planes. Però a partir del 6 d'octubre de 1934 aquests perso-

“

«No és una novel·la de tesi, és una novel·la pensada perquè la gent s'ho passi el màxim de bé possible»

natges reals són personatges de ficció. I tothom ho ha d'entendre així.

«Què és més el seu llibre, una novel·la d'història ficció o una novel·la d'espionatge, detectivesca?»

«Hi ha una missió que s'ha de complir, obstacles i dificultats... Jo crec que està equilibrat. Però no és una novel·la de detectius; tot l'entorn la fa diferent.

«I Patria, de Richard Harris [una novel·la policial en una Europa en què Hitler ha gua-

nyat la guerra] ha sigut un referent?»

«Patria és una novel·la extraordinària, per a mi va ser una revelació. Però n'hi ha moltes altres basades en ucronies: en català la gran ucronia són les *Paraules d'Opton el Vell*, de Tisner. Un llibre molt divertit i erudit. També el faig sortir, a Tisner.

«Els historiadors són molt crítics amb la història ficció.

«Als historiadors no els deu servir de res, però per als literats és una mina inesgotable de possibilitats. Per a un escriptor la història es pot reconvertir, reprogramar, pots fer el que vulguis amb ella. Sempre que el món que creis sigui versemblant.

«Com és la Catalunya que ha estat envaïda per Alemanya?»

«Com França. Però el llibre no se centra en el període de la invasió. Hi ha fets que l'evoquen però la història passa en plena postguerra.

«Hi ha material perquè en aquest escenari històric alternatiu acabi convertint-se en una sèrie?»

«El fet d'haver completat la biografia dels personatges en un epíleg em tanca la possibilitat de fer seqüeles. Però hi ha moments, com la invasió nazi, que podrien permetre preqüeles. Encara que ni m'ho he plantejat.»

Villaró: "En 'Els ambaixadors' imagino una Catalunya sin la Guerra Civil"

BARCELONA • El escritor Albert Villaró advierte nada más empezar sus entrevistas que, cuanto menos se sepa de *Els ambaixadors*, la novela con la que anoche ganó el Premio Josep Pla, mejor. Sólo avanza que en ella imagina una Catalunya que no ha vivido la Guerra Civil y que en 1949 es un país europeo "normal, como Holanda".

Andorrano, nacido en La Seu

d'Urgell (Lleida) en marzo de 1964, advierte que empezó a trabajar en la obra hace ocho años, cuando en Catalunya no existía la efervescencia política relacionada con el derecho a decidir ni se hablaba de una consulta para 2014, con lo que pide que no se vea ninguna vinculación con el momento actual.

Comenta que el detonante para iniciar la escritura fue la fascinación

que siente como historiador desde hace años por el general Domingo Báñez, quien tras negarse a secundar la sublevación militar que llevó a la Guerra Civil, en 1937 fue "fusilado de manera abominable" en Burgos.

Por otro lado, la escritora valenciana Carmen Amoraga, ganadora la noche del lunes del 70 Premio Nadal con la novela *La vida era eso*, señaló ayer que con la novela que-

ría explorar el fenómeno de "cómo las redes han cambiado la comunicación humana". Como en todas sus novelas, el protagonismo de las mujeres es dominante en la historia, aunque "no sea una elección consciente, porque inicialmente trato de escribir sobre las relaciones entre las personas", explicó.

En la novela ganadora del Nadal, la protagonista es Giuliana, una joven argentina que llega a Valencia con su marido. En *La vida era eso*, Giuliana comienza a escribir sus impresiones en el perfil de Facebook de su marido poco antes de que él muera.

EFE

La ganadora del Nadal, Amoraga

UP 17/01/2014

8/01/2014

DPm

8/04/2014

LITERATURA

Albert Villaró

ESCRITOR, PREMI JOSEP PLA 2014

"Volia donar una segona oportunitat a Catalunya"

Entreteniment "La meua vocació principal és enganxar el lector, que tingui ganes de continuar llegint"
Conflicte "L'execució de Carrasco i Formiguera exemplifica el drama de la Guerra Civil"

JORDI NOPCA

Albert Villaró, 46è premi Josep Pla de narrativa, publicarà el 6 de febrer a Destino la seva novel·la més ambiciosa, *Els ambaixadors*: més de 600 pàgines en què l'escriptor imagina una història d'espies l'any 1949, en què Catalunya és una República independent.

Com se li va acudir reescriure la història catalana? El llibre arrenca el 1934: els Fets d'Octubre acaben de manera diferent i permeten que l'Estat Català proclamat per Companys es perpetui. L'origen del llibre va ser fa molt de temps, quan pensava en com el general Batet -encarregat de reprimir la proclamació de Companys- va ser afusellat el 1937 per haver servit a la República. Què passaria si l'any 1934 Batet s'hagués posat al costat de la Generalitat? Amb la novel·la volia donar una segona oportunitat a Catalunya: veure-la convertida en una República independent, sense haver de passar per una Guerra Civil tan terrible com la que vam viure. Els Fets d'Octubre van ser una de

tantes ocasions perdudes per a Catalunya. Hi ha haver errors i va sortir malament, però els temps eren molt complicats.

Els ambaixadors és una novel·la d'espies. Hi ha conflicte, no tot són flors i violes.

Després d'un primer capítol situat el 1934, la novel·la continua el 1949. Catalunya, igual que França, està sent reconstruïda després de la invasió alemanya durant la Segona Guerra Mundial. En aquest procés hi ha un risc i una amenaça que s'han de desactivar.

No té res a veure amb Franco. No, Franco mor el 18 de juliol del 1936, en un accident aeri. A la Catalunya que he imaginat, el president de la República és Manuel Carrasco Formiguera, i el president del Parlament, Antoni Rovira i Virgili. Companys mor al llit.

Per què va triar Manuel Carrasco i Formiguera? El meu pare li tenia una admiració sense límits. En un món educat i civilitzat no l'haurien afusellat. L'ex-

Villaró va néixer a la Seu d'Urgell el 1964 però viu a Andorra des de fa anys. PERE VIRGILI

Ruptura
"Cada novel·la ha sigut un trencament amb la precedent"

cució de Carrasco i Formiguera exemplifica el drama de la Guerra Civil. Un dels motius pels quals he escrit *Els ambaixadors* ha sigut el meu pare, que va lluitar a la Guerra Civil i va patir la postguerra. La seva vida adulta va quedar condicionada per tot això.

¿Hi ha un trencament respecte a les seves novel·les anteriors? Cada novel·la ha sigut un trencament amb la precedent. Quan vaig publicar *L'any dels francs* em van dir que feia novel·la històrica, però no n'he escrit cap més del gènere. I ha passat el mateix amb la novel·la negra. La meua vocació principal és enganxar el lector, que tingui ganes de continuar llegint.

Carmen Amoraga

ESCRITORA, PREMI NADAL 2014

"L'única pèrdua inassumible és la mort d'un fill"

Alegria "La creació em dona una satisfacció que no es pot comparar amb res al món" **Protecció** "La Giuliana aprèn a sobreviure fabricant-se una cuirassa virtual"

J.N.

Carmen Amoraga s'havia quedat a les portes de guanyar el Planeta i el Nadal l'any 2010 i el 2007, respectivament. Aquest dilluns va emportar-se la 70a edició d'un dels guardons més veterans del panorama literari barceloní amb la novel·la *La vida era eso*. Hi explica com una dona que ronda els 40 anys aprèn a superar la mort del seu marit.

¿La vida era eso, premi Nadal 2014, parteix d'una experiència pròpia? He tingut la sort que, de moment, no he patit cap pèrdua gaire propera, excepte els avis i el pare de la meua millor amiga. Mai no pateixo escriure la creació em dona una satis-

facció que no es pot comparar amb res al món, però aquesta vegada tenia molt present la història d'una amiga a qui li va passar el mateix que a la meua protagonista, la Giuliana: se li va morir el marit de càncer quan les seves filles eren petites.

La novel·la explica com ella planta cara al traspàs del marit. Està dividida en cinc blocs, que es corresponen amb les cinc fases del

La vida era eso és la setena novel·la de la valenciana Carmen Amoraga. P. VIRGILI

dol: negació, ira, negociació, depressió i acceptació. Cadascun d'aquests apartats està encapçalat per un post de Facebook, perquè el marit tenia molta presència a les xarxes socials. La Giuliana aprèn a sobreviure fabricant-se una cuirassa virtual. Li sembla que comunicar-se per internet és molt menys difícil que enfrontar-se amb la vida, fins que un dia la seva filla li diu: "Mama, almenys a Facebook ets feliç".

¿El missatge del llibre és esperançador?

Sí. La immensa majoria de persones aconsegueixen fer compatible el dolor de la mort amb la resta de la seva vida. L'única pèrdua inassumible és la mort d'un fill. Així i tot, estic convençuda que l'ésser humà està dissenyat per superar la desaparició de qui estimes: aprendre a perdre és aprendre a viure.

Entrevista Albert Villaró Ha guanyat el premi Pla amb una novel·la d'espies, 'Els ambaixadors', que s'ambienta en el passat, en una hipotètica república catalana

“Amb l'ucronia pots corregir les injustícies”

Valèria Gaillard
BARCELONA

No sap si continuarà conreant el gènere de l'ucronia [la creació d'una trama que transcorre en un món desenvolupat a partir d'un moment del passat en el qual un fet succeeix de manera diferent a com va succeir en realitat] però, de moment, *Els ambaixadors*, li ha sortit rodona i ha aconseguit despertar la curiositat de molts lectors que ja es freguen les mans pensant en el 6 de febrer, dia en què sortirà publicat el llibre guanyador del premi Josep Pla. Albert Villaró ha mirat el passat i l'ha redissenat a mida a base de ficció, tal com van fer Robert Harris a *Fatherland* (1992) i Tzvetan Todorov a *Parables d'Opotón el Vell* (1968), dues obres de les quals Villaró es declara admirador.

D'on surt la novel·la?

El punt de partida és una imatge essencial que em va venir al cap, la del general Batet, un home disciplinat i fidel a la república, que té la premonició que l'acabaran afusellant. Penso com hauria reaccionat Batet, si hagués tingut la manera de saber quina seria la seva fi. Aquesta va ser l'espurna i vaig estirar el fil.

Per què ha triat el gènere de l'ucronia?

Els historiadors ens hem de cenyir als fets, que són els que són, i no te'ls pots inventar; després els pots interpretar de la manera que ideològicament et sembli millor. En canvi, quan parteixes d'un moment de trencament, una ucrònia, tot el camp és lliure. El punt és el de la versemblança, que el món que creis tingui una certa coherència i això és el que he provat de fer. Aleshores vaig pensar en la possibilitat que la República Catalana tiris endavant i hagués participat a la Segona Guerra Mundial. Amb l'ucronia també pots corregir les injustícies històriques. Penso en Carrasco i Formiguera. El meu el pare, que va néixer el 1914 i era d'Unió Democràti-

Albert Villaró, ahir, a l'hotel Palace de Barcelona ■ ORIOL DURAN

Perfil

Un escriptor a qui agrada treballar amb diferents gèneres

No es dedica de ple a l'escriptura (treballa com a historiador i arxiver pel Comú d'Andorra), però Albert Villaró (Alt Urgell, 1964) ha anat forjant-se un camí en les lletres catalanes amb títols com *Obaga* (un gran èxit del 2003 que van adaptar al teatre) o *Blau de Prússia*, que va mereixer el Premi Carlemany el 2006. Les seves obres transiten entre diferents gèneres, passant del negre i policíac al neorural, tot plegat sense complexos i amb un estil que condensa tota la tensió de la trama. El seu territori literari per excel·lència, Andorra, també apareix a *Els ambaixadors*, però també trasllada l'acció a altres punts de l'Estat espanyol i a Irlanda, on va escriure part de la novel·la.

ca, va acompanyar Carrasco i Formiguera a mitjans abans de la guerra, i sempre he pensat que el seu final és un dels episodis més patètics de la Guerra Civil, així que li he donat una segona oportunitat en el tren de la ficció. Josep Pla també hi apareix, però de manera molt plana, així com Gaziel, el Sentís i Josep Maria Planes.

Com dosifica ficció i història?

Doncs el rigor històric el tinc fins al 6 d'octubre del 1934 i, a partir d'aquí, els personatges reals es converteixen en personatges de ficció, però això ja ho especifico en una nota introductòria. A partir del moment en què jugues a la ficció tens carta blanca. La història transcorre el 1949, quan Catalunya s'està refent de la invasió alemanya.

I la trama d'intriga quin pes té?

Hi ha una missió que s'ha de complir, i els personatges troben obstacles, però no és una

“
És una novel·la coral amb prop de 300 personatges i un de principal, que és un antic combatent

novel·la de detectius convencional perquè tot l'entorn la fa diferent. És una novel·la molt coral amb prop de 300 personatges. El principal és un senyor que es diu Esteve Farràs, alies Mossèn Farràs, que és un antic combatent de les clavegueres de la República Catalana i n'ha fet moltes, d'algunes de les quals es penedeix, i ha de tornar per fer un darrer servei

a la causa. És un pallarès nascut a Tor que va estar a punt de cantar missa i ho va deixar córrer. He de deixar ben clar, però, que no està basat en cap personatge real.

I les relacions amb Madrid, en aquesta República Catalana, quines són?

Espanya no ha participat a la Segona Guerra Mundial, i aleshores és un estat amic però sense mullar-se gaire...

El procés sobiranista no ha tingut, doncs, cap influència a l'hora d'escriure la novel·la?

Gens, però em fascina. Jo ja l'estava somniant abans que se'n parlés i sense cap pressió ni social ni res. A més, sóc andorrà i per això no m'afectaria. La novel·la no és de tesi, però sí que hi ha uns bons i uns dolents i en el fons tota és política i l'autor deixa entreveure la seva manera de veure el món. Sigui com sigui, la conjuntura actual és efervescent i no se sap què passarà. ■

Premios Josep Pla y Nadal de novela

República Catalana y redes sociales

El pasado día de Reyes, un poco antes de medianoche, la editorial Destino falló, en la tradicional velada que tiene lugar en el hotel Palace, los premios Josep Pla y Nadal de novela en catalán y castellano, respectivamente. El primer galardón fue para el andorrano Albert Villarro, por su obra *Els ambaixadors*, un ejercicio de historia ficción en

el que el mapa geopolítico europeo de los años cuarenta ha cambiado, al haber triunfado la proclamación del Estat Català en los Fets d'Octubre de 1934, y haber combatido Catalunya al lado de los aliados en la Segunda Guerra Mundial. Muy distinta es *La vida era eso*, la obra con que la valenciana Carmen Amoraga ganó el Nadal, la historia

intimista y contemporánea de una mujer que se queda viuda de repente, con dos hijas pequeñas, y encuentra un inesperado consuelo en el mundo de las redes sociales, que la ayudan a superar sus miedos. Ambos autores hablaron ayer con este diario de sus libros, que llegarán a las librerías dentro de un mes.

ALBERT VILLARÓ

"Imaginé una Catalunya que no tuvo Guerra Civil"

JOSEP MASSOT
Barcelona

La ucronía es una novela histórica que cultivaba como divertimento el condicional "y si...", imaginándose qué hubiera ocurrido si la historia hubiera transcurrido por otros caminos de los que la realidad impuso. La editorial Destino dio a Albert Villarro (*La Seu d'Urgell*, 1964) el premio Pla por una ucronía, *Els ambaixadors*, un thriller político que parte de una suposición: ¿Qué hubiera pasado si el general Batet hubiera desobedecido a Llerroux y no hubiera reprimido la declaración del Estat català por parte de Lluís Companys el 6 de octubre de 1934? Villarro, puestos a imaginar, plantea una trama de espías en una Catalunya independiente desde 1934, cuyo protagonista se llama Farràs, de apellido igual al del jefe de los Mossos d'Esquadra que defendió la Generalitat en 1934.

Dice usted que contar de antemano los detalles de su novela estropearía al lector el factor sorpresa, ¿puede enmarcar al menos la trama?

Yo soy historiador de formación y como tal tengo que atenerme siempre a los hechos objetivos y a los documentos, por eso me divierte la posibilidad de inventarme una trama en la que triunfa la proclamación de Companys del Sis de Octubre. La novela empieza con el general Batet afeitándose el 6 de octubre de 1934 con la premonición de que al cabo de tres años va a ser fusilado por sus compañeros de armas.

¿Qué imagina que sucede?

El general Batet desoye las peticiones de que reprima la declaración de Companys y se proclama la República Catalana.

¿No hay Guerra Civil?

No. En España hay una dictadura y manda Sanjurjo.

¿Y Franco?

Franco ha muerto antes en un accidente aéreo. Es otro de los muchos juegos que

hago alterando la historia.

¿Y en Catalunya?

En Catalunya el presidente del Govern es Manuel Carrasco i Formiguera.

Gobiernan, pues, los democristianos.

¿Quién es el protagonista?

Esteve Farràs. Le han pedido que construya un servicio de información y tiene que hacer frente a una amenaza que se cierne sobre la seguridad y la estabilidad

1934 y acaba en 1949.

¿Falangistas?

Hay falangistas y también anarquistas que conspiran. Los dos forman una pinza contra el Govern.

¿Cómo es esa Catalunya que no vivió la Guerra Civil?

Imagínese. No hubo guerra y, por tanto, no hubo exilio. Catalunya no perdió el ingente capital humano que perdió con la guerra y el exilio. En la novela aparecen Tisner, Pau Casals, Rovira i Virgili...

CARMEN AMORAGA

"Facebook es como la narrativa epistolar del XIX"

XAVI AYÉN
Barcelona

Por qué se presentó otra vez al Nadal, del que ya había sido finalista en el 2007?

Yo necesito ponerme un objetivo para acabar los libros: si me presento a un premio los acabo; si no, me cuesta mucho. Románticamente, el Nadal es muy importante para mí. Ana María Matute casi me mata de

protagonista, Giuliana?

Una mujer de 42 años muy fuerte que no sabe que lo es. Fabrica a su alrededor una barrera que la protege pero que también la aísla del mundo. Sólo puede superar esa barrera en el mundo virtual que es Facebook. Allí empieza a aprender a sobrellevar la pérdida de su marido.

El marido ¿cómo muere?

De cáncer. La novela está inspirada en un caso real, de una amiga argentina,

modo que en el siglo XIX floreció la novela epistolar, o apareció el teléfono en la narrativa del XX. Eran e-mails, pero ahora la comunicación es aún más inmediata. Cambia la forma pero no la esencia.

¿En qué sentido Facebook es el legado que le deja el marido muerto?

En el caso real, como en la novela, el marido es un fanático de las nuevas tecnologías. Enfermo, le pide a su esposa que escriba por él en Facebook aquello que él le dicta, debilitado, desde la cama del hospital. La mano de Giuliana escribe, pero es William el que habla. Cuando él muere, ella cuenta por él cómo ha muerto, su funeral... Se siente reconfortada por el apoyo de la red y crea su propio perfil.

¿Su amiga la ha leído?

No. Le pedí que la fuera leyendo, le enviaba los capítulos, porque el personaje es muy diferente a ella y no quería que se molestara..., pero no ha podido leerla. Es una superviviente nata y ha creído que le produciría mucho dolor.

En muchas novelas Facebook es el resquicio por el que penetra el mal y los crímenes más abyectos. Aquí es lo contrario...

Sí. El único problema de Facebook lo tienen aquellos que lo confunden con la realidad real. La realidad es la que es.

Dicen que la novela es intimista, pero que hay una gran importancia de cómo los personajes se insertan en la comunidad.

Para mí, lo que escribo son fotografías de las cosas que veo. Historias corrientes de personas corrientes. Soy hija de la familia de la cantina de la estación de tren de mi pueblo.

Usted es concejal, ¿no?

Sí. De mi pueblo, Picanya. Pero no estamos liberados y son los técnicos los que hacen el trabajo.

¿Allí sucede todo?

Sí. Ya en mi novela anterior, que hablaba del asesinato de un cura en la Guerra Civil, todo transcurría allí, pero le cambio el nombre y lo llamo Miravall.

Albert Villarro y Carmen Amoraga, ayer, en el desierto salón de hotel en que la noche anterior ganaron sus premios

de la República Catalana. Farràs es un hombre que arrastra un pasado que le pesa, y también un hombre con muchas dudas, que tiene que elegir entre un dilema moral y el compromiso con su país.

¿Qué amenaza se cierne sobre Catalunya?

No puedo ser más concreto si no quiero desvelar la trama. Catalunya se está recuperando de la invasión alemana de la Segunda Guerra Mundial, como otros países europeos, como Holanda o Francia. La novela empieza en

Pero vienen los nazis. Catalunya es ocupada por los alemanes y hay movimientos de resistencia.

¿Qué otros nombres aparecen?

Josep Tarradellas, Josep Badia...

¿Dencas?

Sí, aparece, pero sin darle relieve.

¿Alguna maldad?

Algunas, sí. Al final hay un pequeño diccionario en que explico qué fue de los personajes que aparecen. Ahí sí pongo mala baba. En general es una novela con mala baba.

emoción al entregármelo y decirme: "Ojalá te haga tan feliz como me hizo a mí". Decidí presentarme el año pasado, cuando estaba con mi marido en casa, dándole el pecho a mi hija y viendo la entrega de premios por la tele. Salí Sergio Vilasán a recoger el galardón y yo le dije a mi esposo: "Mira qué bien me viene este hombre". "¿Por qué?". "Porque como ha ganado un escritor serio, ahora toca para el año que viene una chica ligera. ¡Esta es la mía!". Y me motivé.

¿Cómo definía a su

que tiene también dos hijas, y que vino a vivir a mi pueblo, Picanya. El origen de la novela es el impacto que me produjo ese caso real. Las notas de Facebook que se transcriben son todas reales, extraídas de las suyas, menos la última.

¿Tiene algo que ver con el uso que hace Daniel Glattauer del e-mail, por lo del amor y las nuevas tecnologías?

Contra el viento del norte fue la primera novela en que yo vi que las nuevas tecnologías se habían introducido en el relato del mismo

Albert Villaró: «a 'Els ambaixadors' he imaginat un país sense la guerra civil»

► L'escriptor de la Seu que va guanyar el Pla retrata una Catalunya «normal, com Holanda»

IRENE DALMASES (EFE) | BARCELONA

■ L'escriptor Albert Villaró va adreçar tan bon punt va començar l'entrevista amb Efe que, com menys se sapiga d'*'Els ambaixadors'*, la novel·la amb la qual dilluns a la nit va guanyar el premi Josep Pla, millor. Només va voler avançar que hi imagina una Catalunya que no va viure la guerra civil i que l'any 1949 era un país europeu «normal, com Holanda». Andorra, nascut a la Seu d'Urgell (Alt Urgell) el mes de març del 1964, va explicar que va començar a treballar en l'obra fa vuit anys, quan a Catalunya no existia l'efervescència política relacionada amb el dret a decidir ni es parlava d'una consulta per al 2014, amb la qual cosa demana que no es vegi cap vinculació amb el moment actual.

Villaró va comentar que el detonant per iniciar l'escriptura va ser la fascinació que sent com a historiador des de fa anys pel general Domènec Batet, que després de negar-se a secundar la sublevació militar que va portar a la guerra civil, el 1937 va ser «afusellat de manera abominable» a Burgos.

'Els ambaixadors', una ucronia en què no té lloc la guerra civil espanyola i la jove República catalana, presidida pel democratacristià Manuel Carrasco i Formiguera, es recupera de la invasió alemanya el 1949, comença amb el general Batet afaitant-se a Capitània, davant un mirall, el 6 d'octubre del 1934, intuïnt que tres anys més tard serà afusellat pels seus companys d'armes. Davant d'aquest fet «sobrenatural», Villaró imagina que el militar no reprimeix aquell dia la proclamació de l'Estat català per part de Lluís Companys, fet que «origina un petit conflicte, perquè, d'altra manera, no hi hauria novel·la, però no hi ha guerra civil i sí Segona Guerra Mundial, però amb un desenvolupament diferent del que va tenir en realitat».

Amb un ritme trepidant i traços cinematogràfics, segons li han comentat alguns dels primers lectors del manuscrit, de més de 600 pàgines, el també arxivista i arqueòleg indica que barreja personatges reals amb altres de ficció, com el protagonista, el seminarista Farràs, nascut a la llunyana localitat pirinenca de Tor el 1914. Reconeixent que escriu sempre sense esquemes, a raig, va subratllar que no ha armat una novel·la de tesis, però sí «un exercici metahistòric», en el qual, en certa mesura, té un record per al seu pare, també nascut el 1914 com Farràs, i que havia acompanyat per diverses poblacions catalanes Carrasco i Formiguera i Miquel Coll i Alentorn, ja que la família combrava amb les idees d'Unió Democràtica.

D'altra banda, a la Catalunya del

Albert Villaró posa per a la fotografia juntament amb Carmen Amoraga, guanyadora del premi Nadal

lupament diferent del que va tenir en realitat».

L'obra és una ucronia d'una Catalunya que es recupera de la invasió alemanya durant la Segona Guerra Mundial

El text de l'arxivista i arqueòleg que viu a Andorra té més de sis-cents pàgines i té com a protagonista un seminarista

1949 que dibuixa Villaró hi ha intel·lectuals i artistes com Pau Casals i Antoni Rovira i Virgili, personatges que després de la guerra civil es van haver d'exiliar. «En totes les societats hi ha sempre persones, comportaments individuals, que provoquen canvis. Mandela, Gandhi, són exemples de catalitzadors, detonants que ordenen nous corrents», va apuntar. L'autor no amaga que és una història d'espies, amics, enemics,

passions, dubtes i defalliments.

Respecte al fet d'obtenir un premi que homenatja Josep Pla, Villaró va assegurar que té sempre l'escriptor empordanès «com un referent estilístic, per com explica i construeix el món i com s'explica a si mateix». Preguntat sobre si ja té pensat a què destinarà l'import del premi, va respondre que encara no, però que no adquirirà una altra guitarra barroca «la música és una altra de les seves grans aficions» com va fer quan va guanyar el premi Carlemany el 2006.

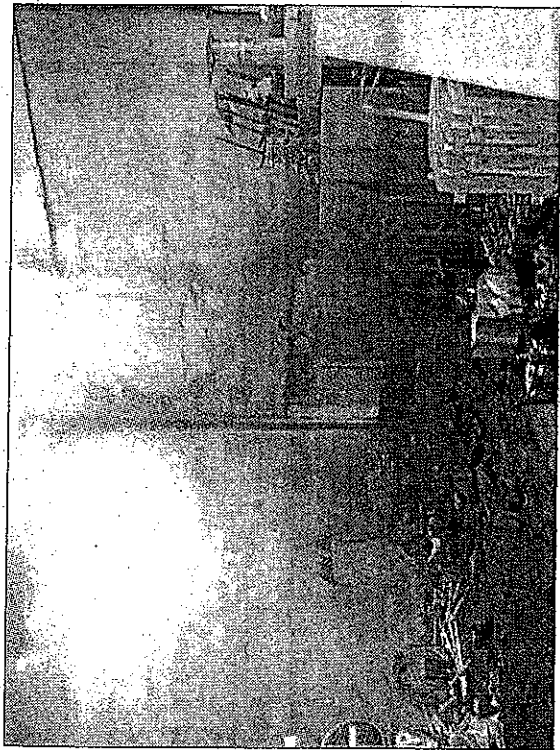
Amb anterioritat a aquesta novel·la, Albert Villaró havia publicat la recopilació d'històries *La Selva Moral* i les novel·les *Les ànimes sorpreses* (2000); *Obaga* (2003); *L'any dels francs* (2003), premi Nèstor Luján de novel·la històrica; *Blau de Prússia*, guanyadora del Carlemany el 2006; *La primera pràctica* (2010) i *L'escala del dolor* (2012).

Fusta cremada en un magatzem municipal d'Oliana

L'avís dels veïns va evitar mals majors

J. GRAU
LLEIDA | Un incendi va calcinar dilluns a la nit 200 quilos de fustes en un magatzem de l'ajuntament d'Oliana sense que es registressin danys personals. El foc es va declarar cap a les 23.00 hores per causes que es desconeixen i va ser advertit per veïns que resideixen a prop del magatzem, ubicat en el quilòmetre 142 de la carretera C-14. L'avís dels veïns i el fet que el parc de bombers voluntaris d'Oliana es trobi a uns 500 metres del lloc del sinistre van evitar que el foc es propagués per la resta del magatzem municipal, d'uns 600 metres quadrats, en què l'ajuntament guarda diversos objectes,

Imatges preses ahir a la nau municipal en la qual es va registrar l'incendi.

des d'un camió fins a senyals de circulació, material d'obra pública i altres elements. Les fustes calcinades en el sinistre s'utilitzaven en l'espectacle *Passió Viva*. L'alcalde d'Oliana, Miquel Sala, va explicar ahir a SEGRE que l'avís dels veïns va ser determinant per evitar mals majors. "Això i la proximitat del parc dels bombers voluntaris va

permetre que aquests poguessin actuar amb la màxima celeritat. D'una altra manera s'hauria pogut calcinar tota la nau i els danys haurien sigut molt abundants". L'alcalde va explicar que el foc va poder originar-se en un cable, encara que va precisar que les causes s'estan investigant. També va assenyalar que el sinistre va causar

Cremat un cotxe a Algerri

D'altra banda, els Bombers van sufocar la nit de dilluns un altre incendi que va calcinar un

vehicle a Algerri. El foc es va declarar a les 22.55 hores per causes que es desconeixen en el número 23 del carrer la Palma d'aquesta localitat de la Noguera i va calcinar un Citroën Evación. No es van haver de lamentar danys personals, encara que el foc va afectar la façana d'un edifici. No va ser necessari desallotjar veïns.

MIQUEL SALA

SEGRE

8/04/2014

UN MUNDIA

8/01/2011

Incendio en un almacén municipal del pueblo de Oliana

OLIANA • Un incendio arrasó ayer algunas maderas de un almacén municipal del municipio leridano de Oliana. El fuego se decretó a las once y diez minutos de la mañana por razones que se están investigando en las instalaciones del Ayuntamiento ubicadas en la carretera C-14, a la altura del municipio de Oliana. Hasta el lugar acudieron cuatro vehículos de los Bombers de la Generalitat que se encargaron de extinguir el fuego que no provocó ningún daño personal.

TEMA DEL DIA

SER DIGITAL O NO SER La reconversió tecnològica de les sales de cinema arriba en un dels pitjors moments per al sector. A Manresa, les dotze sales del Bages Centre es van acabar de digitalitzar ara farà un any; a Multicines Abrera, el 2011, i acaba d'estrenar sistema l'Avinguda de Puigcerdà. Però Igualada, la Seu i Solsona no ho veuen tan clar

Els responsables del cinema Kursal d'Igualada no creuen que digitalitzin les sales i pensen en el tancament

► Segons Dolors Grau, de l'equipament anoienc, els ajuts del govern «arriben tard» ► La Seu no invertirà en la segona sala i lluita per no abaixar la persiana ► Solsona rumia si afronta la conversió

SUSANA PÀZ | MANRESA

A la tardor del 2014, el sistema de projecció analògica de les sales de cinema del país passarà a la història, i amb ell, si no hi ha miracles, alguns dels cinemes de la Catalunya Central. Igualada es pot quedar sense el cinema Kursal els propers mesos i el Guíu de la Seu d'Urgell no descarta abaixar finalment la persiana després de 50 anys; a Berga, el Catalunya està tancat a l'espera que els nous gestors hi facin obres de millora -entre les quals la suposada digitalització-; i a Solsona, el cinema París rumia si afronta o no la digitalització, una decisió que afectarà la seva supervivència. Són la creu d'un sector que suma en negatiu el descens de públic (el 16% menys de a la taquilla espanyola el 2013), la pirateria a la xarxa, la pujada fins al 21% d'IVA i, ara, per acabar de reblar el clau, la necessitat d'una inversió (a partir de 50.000 euros) per no morir amb les bobines.

La incertesa plana entre els responsables dels equipaments d'exhibició cinematogràfica d'aquestes comarques que encara no han fet la reconversió tecnològica (o no del tot) i que veuen amb resignació la fi d'un model. Dolors Grau, del Kursal d'Igualada, explica

que tot i no estar decidit al 100 per 100, «estem més pel no a la digitalització». Una determinació que, probablement, signifiqui «el tancament» del cinema. El Kursal, que gestiona l'empresa igualadina Cia Regional de Espectáculos S.A., té capacitat per a 1.200 espectadors, dividits en dues sales d'aproximadament 500 butaques, i una tercera de 200.

Les bases de les línies de subvenció que està preparant el departament de Cultura per a la digitalització de sales de cinema -un pla que s'ha aprovat el Govern el 23 de desembre passat- tenen com a premissa donar suport als cinemes del territori «on les empreses i entitats exhibidores són menys potents». Es facilitarien 20.000 euros per a l'adquisició d'un equip digital i l'ajut és destinat a les sales amb una sola sala o multicines amb quatre sales de municipis de menys de 100.000 habitants. Així, tant Kursal d'Igualada com París de Solsona, expliquen des del departament,

«podrien aspirar a aquest ajut si tinguessin la intenció de digitalitzar-se». Però per a la responsable del cinema igualadí, el Govern «s'ha despertat tard, pràcticament a misses dites». I a Solsona, Josep Codina, propietari del cinema que gestiona Circuit Urge-

LA MONTAÑA DIGITAL

15

comarques catalanes no disposen de cap pantalla digital, entre les quals hi ha l'Anoia i el Solsonès. S'hi pot incloure el Berguedà, amb el cinema tancat des del maig.

L'anomenada apagada analògica als cinemes està prevista per a la tardor d'enguany

El Govern va aprovar ajuts per adquirir equips digitals fa dues setmanes. De les 766 sales catalanes, 400 són analògiques

llenc, explica que, de moment, «no hi ha res decidit».

Cinemes Guíu va digitalitzar i instal·lar el 3D a la sala gran, amb 270 butaques fa més de dos anys, però, a dia d'avui la seva responsable, Montse Guíu, no té cap mena d'intenció de digitalitzar la segona sala (amb capacitat per a 99 persones): «el digital no porta més gent al cinema», subratlla. L'equipament viu des de fa mesos a la corda fluixa. De fet, el setembre passat l'Ajuntament de la Seu va aprovar per unanimitat una moció del PSC-Progrés per evitar el tancament dels Cinemes Guíu i va garantir ajuts de 30.000 euros durant dos anys. Malgrat tot, la seva responsable no veu elements per a l'optimisme: «els cinemes petits no ens podem pagar la digitalització ni acollir-nos als acords de finançament entre distribuïdors i exhibidors». Per a Montse Guíu, l'única solució és la «subvenció directa» per part del Govern, en especial a zones «de muntanya o deprimides, per garantir una oferta que no només és oci sinó també cultura i cohesió social». El que tothom té coll avall és que «quan es tanca un equipament difícilment es reobre».

EL CANVI DEL SISTEMA ANALÒGIC AL DIGITAL

Els films de cel·luloid arriben en sacs o caixes a trossos i s'han de muntar la cinta s'enrotlla en grans plats. Les digitalitzades s'emmagatzemen en un disc dur que necessita un codi d'accés per poder ser projectades.

Bobines

Disc dur

L'apagada analògica. Les distribuïdores deixaran de subministrar pel·lícules en 35 mm, previsiblement ja a la tardor

CINEMES A LA CATALUNYA CENT

TRAL

MANRESA

► Nom del cinema: Bages Centre
 ► Cadena distribuïdora: ACEC
 ► Empresa gestora: Espectacles Padro Cabot S.L.
 ► Nombre de sales: 12
 ► Nombre de butaques: 2.340
 ► Sales digitalitzades: 12
 ► Sales amb 3D: 3
 ► Més oferta: projeccions d'òpera i ballet

BERGA

► Nom del cinema: Cinema Catalunya
 ► Empresa gestora: Cinema Catalunya S.L.
 ► Nombre de sales: 2
 ► Nombre de butaques: 691
 ► Sales digitalitzades: 0
 ► Sales amb 3D: 0
 ► Altres: tancat des del maig

IGUALADA

► Cinemes: Kursal
 ► Cadena distribuïdora: ACEC
 ► Empresa gestora: Cia Regional de Espectacles S.A.
 ► Nombre de sales: 3
 ► Nombre de butaques: 1.200
 ► Sales digitalitzades: 0
 ► Sales amb 3D: 0
 ► Més oferta: —

SOLSONA

► Nom del cinema: Cinema París
 ► Cadena distribuïdora: Circuit Urgellenc
 ► Nombre de sales: 1
 ► Nombre de butaques: 480
 ► Sales digitalitzades: 0
 ► Sales amb 3D: 0
 ► Més oferta: —

PUIGCERDÀ

► Cinemes: Avinguda i Ceretà
 ► Empresa gestora: Empresa Palau
 ► Nombre de sales: 2
 ► Nombre de butaques: 943
 ► Sales digitalitzades: 2
 ► Sales amb projecció 3D: 1
 ► Més oferta: —

ABRERA

► Nom del cinema: Multicines Abrera Catalunya
 ► Cadena distribuïdora: Yelmo
 ► Nombre de sales: 8
 ► Nombre de butaques: 1.443
 ► Sales digitalitzades: 8
 ► Sales amb 3D: 4
 ► Més oferta: —

LA SEU D'URGELL

► Nom del cinema: Cinemes Gulu
 ► Empresa gestora: Cinemes Gulu
 ► Nombre de sales: 2
 ► Nombre de butaques: 369
 ► Sales digitalitzades: 1
 ► Sales amb 3D: 1
 ► Més oferta: espectacles teatrals

«El cine de Puigcerdà viu dels forasters, però el públic local també mereix el 3D»

Salvador Espinosa mostra el projector digital 3D que es va inaugurar el 25 de desembre al cinema Avinguda

PEPA MAÑÉ | MANRESA

«Hem fet un esforç econòmic superimportant, però és que fèiem el canvi al sistema digital o havíem de plegar», explica Salvador Espinosa, gerent de l'empresa Palau, propietat de dos socis, que gestiona els dos cinemes de Puigcerdà, l'Avinguda i el Casino Ceretà. El cinema Avinguda ha celebrat el cinquantè aniversari amb sessions digitals i 3D. Ha estat un regal de Nadal: just el 25 de desembre es van fer les projeccions inaugurals. La primera pel·lícula que es va passar en digital va ser una de les estrenes de la setmana, *El médico*, i el 3D es va estrenar amb el film d'animació *Lluvia de albondigas 2*.

Lesforç «superimportant» es tradueix en una inversió per renovar el sistema de projector que voreja els 100.000 euros, que s'ha finançat amb un crèdit de l'Institut de Crèdit Oficial (ICO) que s'ha de tornar en un any. Espinosa exposa que la inversió s'ha pogut afrontar perquè a Puigcerdà «es treballa molt per Nadal, Setmana Santa i l'agost. En aquestes èpoques les pel·lícules d'estrena omplen el cinema, i per això has de tenir digital».

Cada cop hi ha menys pel·lícules en 35 mm. Per exemple, de la darrera pel·lícula de Woody Allen, *Blue Jasmine*, només se'n van fer 17 còpies

El canvi del sistema de projecció ha comportat una inversió de gairebé 100.000 euros, que s'ha finançat amb un crèdit ICO

en sistema analògic per a Catalunya, Aragó i les Balears. «I si no podem fer conjuntament l'estrena, i hem d'esperar que arribin les còpies al cap d'un mes, llavors ja no ve ningú a veure la pel·lícula», diu Espinosa. S'ha de tenir en compte que és previst que el 35 mm desaparegui definitivament a final del 2014, i algunes distribuïdores, com Warner o Disney, ja deixaran de proporcionar còpies en aquest format al setembre.

Un altre factor a considerar, segons el gerent dels cinemes de Puigcerdà, és el preu de les pel·lícules: una còpia en 35 mm d'una hora i mitja costa 1.500 euros; i en són 2.000 si la pel·lícula arriba a les 2 hores. En canvi, les claus d'accés al disc dur d'una pel·lícula digitalitzada oscil·len entre els 200 i els 300 euros.

La renovació al cinema Avinguda, que té 532 butaques, no ha estat només de l'analògic al digital, sinó que també ja ha inclòs el format 3D. «Nosaltres vivim dels forasters que tenen segona residència, però també creiem que el públic local, i es-

pecialment els nens, es mereixen tenir l'oferta en 3D».

L'empresa Palau també es planteja la digitalització del Casino Ceretà, un equipament de 411 butaques, amb platea i dos pisos, que és compartit amb altres entitats. En aquest cas, el local requeriria un projector «més petit i, per tant, més barat», perquè la sala no té tanta llargada. El projector base que s'ha instal·lat a l'Avinguda té 4.000 watts i costa 60.000 euros, «i per al Ceretà potser amb un projector de 2.000 watts ja n'hi haurà prou», estima Espinosa. Tot i això, la decisió d'afrontar aquesta nova inversió es prendrà a la tardor, quan s'hagi vist l'acceptació que té el cinema digital i en 35 mm els 10 dies de Setmana Santa i el mes d'agost.

El gerent dels cinemes de Puigcerdà sosté que el sector «va malament perquè no hi ha pel·lícules interessants», a banda de la «comoditat de la televisió i el pirateig». No creu que el preu de les entrades sigui un factor determinant: «el gremi de gastronomia va organitzar un cicle familiar els diumenges a la tarda amb les entrades a 1 euro i ho va perdre tot. En canvi, el Festival del Terror, que fem del 16 al 20 d'agost, i en el qual per 20 euros es poden veure set pel·lícules va ser un èxit. El públic vol el que li ve de gust».

Bones notícies per a un sector a la recerca del rumb a seguir

Anàlisi

TONI MATA I RIU | MANRESA

El cine no és aliè a un fenomen que es manifesta en molts altres ordres de la vida: la voracitat del gran es cruspeix el petit i obliga el petit a fer de la dimensió local i l'especialització la seva virtut. El setè art no mor, simplement muta, com quan va incorporar el so, el color i les crispates. La davallada en el nombre d'espectadors no és incompatible amb un grapat de bones notícies que aporten interessants aires nous a un sector que, per acabar-ho d'aclarir, també ha patit el virus del 21 % de l'IVA.

Hi ha lloc avui en dia per a un multicines de dotze sales que basa bona part de la seva oferta en les projeccions en versió original de les novel·lats comercials? La resposta és tan sorprenent com afirmativa i es troba a la part alta del carrer Balneari de Barcelona amb la recent inauguració d'un complex propietat del potent grup Balaña. Les funcions en VO són territori de cinèfils i cineclubs, de sales molt concretes que s'arrisquen a trencar amb la comoditat del doblatge. Però si una institució senyera de l'exhibició cinematogràfica com l'esmentada se la juga és que té clar que hi ha una minoria prou ampla que vol escoltar la veu dels actors en el idioma que parlen.

Una altra iniciativa a tenir molt en compte és la del Zumzeig, una sala del barri de Sants de la capital catalana que retoma el cinema a la seva condició d'experiència social. A més de dissenyar una programació exigent amb la qualitat que privilegia el treball d'autor, una zona de restauració annexa convida a gaudir de la visita abans o després del visionat, incloent-hi novades amb directors.

Calany d'un grup de veïns va re-crear del més que imminent tancament els cinemes CineBaix de Sant Feliu de Llobregat fa deu anys. El que havia estat el Cinema Guinard tancaava portes davant la competència d'un complex del grup Yelmo. Una dècada després, el Baix experimenta pujades anuals d'espectadors, havent digitalitzat les sales i el colós ja no hi és.

El tancament de sales —com el de llibreries, galeries d'art, projectes editorials i festivals diversos— és inevitable: llei de vida. Però per a cada mal tràngol hi ha una bona nova. La comercialització del cinema com s'ha conegut fins fa poc té molts enemics, però el públic mai ha deixat de voler que li expliquin històries.

1.500 EUROS

és el que costa una còpia en 35 mm d'una hora i mitja; 2.000 euros si en dura dues; la clau d'accés a la digitalitzada, entre 200 i 300 euros.

L'estrena del digital i del 3D a Puigcerdà es va fer el dia de Nadal

Van celebrar el 50è aniversari. La primera pel·lícula que es va projectar en digital va ser *El médico* i el 3D es va estrenar amb el film d'animació *Lluvia de albondigas 2*

4.000 WATTS

és la potència del projector que s'ha instal·lat a l'Avinguda, amb un cost de 60.000 euros; amb un de 2.000 watts n'hi hauria prou per al Ceretà.

Les consultes locals es posen de moda

► Creix l'aposta entre els ajuntaments de demanar el parer per la via de les urnes, sobretot per definir a què destinar inversió

EL REPORTATGE

Jordi Escudé
MANRESA

Des de decidir a què es destina part del pressupost fins a l'envergadura que ha de tenir un projecte pendent d'executar. Són algunes de les qüestions que darrerament s'han sotmès a consulta popular per part d'ajuntaments de les comarques centrals.

Si fins fa un parell d'anys cridar els ciutadans a les urnes per opinar sobre temes que els afecten era una pràctica quasi testimonial, ara s'estén a marxes forçades. Només a la Catalunya Central, aquest mandat s'han celebrat més d'una desena de consultes, i n'hi ha de pendents. És una aposta que els governs locals veuen cada cop més clara per trobar una sortida a qüestions confuses o que poden generar debat, i que els permet guanyar eficiència mitjançant una fórmula que legitima el màxim la decisió, segons coincideix qui ja n'ha organitzat.

A Manresa, per exemple, es va demanar als veïns de la plaça Catalunya que es pronunciessin sobre com volien que fos el parc Vila Closes. Es va fer el 2012, «després d'almenys vint anys sense haver-se'n fet cap d'aquestes característiques a la ciutat, com a mínim que en tinguí constància», explica la regidora de Participació Ciutadana, Àuria Caus, i ara n'hi ha una altra de pendent per decidir el futur del teatre Conservatori. Fora de Manresa, els exemples també són nombrosos. A Navarres se n'han fet un parell per veure a què es destinaven diners disponibles a les arques municipals per invertir, i a Sallent o Sant Llorenç de Morunys s'ha fet el mateix amb diners del PUOSC. En aquest municipi del Solsonès també s'ha consultat sobre si l'ajuntament s'havia de sumar o no a

Veïns de Navarres votant l'estiu passat per decidir a què es destinaria el pressupost participatiu del 2013.

la sobirania fiscal, i sobre la conveniència d'acollir un mundial d'enduro al municipi. A Bolvir, es va demanar el parer sobre el planejament urbanístic, i a Artés fa unes quantes setmanes va concloure una enquesta via Internet per conèixer les prioritats dels veïns pel que fa a la remodelació del parc municipal. De pendents, i ja previstes, n'hi ha a Moia i Castellbell, les dues per decidir quin tipus d'actuació urbanística es fa en sectors dels municipis respectius.

La participació sol ser baixa, i la majoria de vegades s'ha situat al voltant del 15% o el 20%, però és una qüestió que sovint es relativitza. «Que els veïns es puguin manifestar sobre un tema, ja és un èxit», sosté la regidora de Participació Ciutadana de Manresa, Àuria Caus, entenent que «el que

convé és trencar la imatge que en política la presa de decisions és unilateral i sense consideració». En aquest sentit, les consultes es promouen «amb la intenció de garantir nivells màxims d'eficiència, al costat d'altres òrgans de participació estables, com el Consell de Ciutat, els de Districte o els Sectorials».

Poca tradició a fer consultes

Per al regidor d'Urbanisme, Territori i Medi Ambient de Moia, Albert Clusella, el fet que la participació en consultes locals sigui més aviat baixa, en part s'explica pel fet que «la població no està gens acostumada que se li preguntin», i diu que això no ha de ser un fre de cara a plantejar-ne de noves: «el que tenim clar és que les decisions s'han de prendre d'acord amb la gent, i és bo que el poble se senti parti-

patiu en qüestions que l'afecten directament, més enllà d'anar a votar cada 4 anys». Pel que fa al concepte, Clusella prefereix parlar d'enquesta en lloc de consulta, i entén que són «un mecanisme de màxima transparència, i també una forma de legitimar millor les decisions que es prenen, i que demostren que no es tracta d'un govern impositiu sinó obert».

A Sant Llorenç de Morunys també s'ha consultat els veïns tres vegades en aquest mandat, «quan mai s'havia vist res semblant al poble», diu el seu alcalde, Francesc Xavier Mas, que no recorda cap consulta en unes tres dècades «des que es va demanar si volíem ser del Solsonès o del Berguedà». En canvi, ell és partidari de fer-ne sovint «perquè és la millor manera de saber què pensa el poble en qües-

Sallent rebutja anar a les urnes pel viver

Tot i que hi ha una clara evolució a l'alça a plantejar consultes, aquestes no sempre s'acaben fent, si bé són casos comptats. El més recent el trobem a Sallent, on a la tardor una comissió integrada per polítics i veïns van rebutjar ser consultats sobre la construcció d'un viver d'empreses al municipi. Fa uns mesos, el govern (de CIU i PSC) va fer enderrocar l'edifici de cal Rovira, a la plaça de la Verdura, amb la idea inicial de fer-hi el viver. Però després va voler que fossin els veïns els que decidissin si preferien un viver en un edifici nou o deixar l'espai lliure per a la plaça. L'oposició es va mostrar en contra de la consulta, entre altres motius, per no haver-la plantejat abans i sense informar-los, i els representants veïnals de la comissió que l'havia d'impulsar, també s'hi va negar. Al final, es farà el viver sense consulta.

tions en què l'ajuntament potser no té gaire clar cap on cal tirar, i de donar legitimitat i potestat a les decisions de qui governa». I aquí és on posa el límit sobre què pot ser consultable i què no: «han de ser qüestions d'interès, que afectin bona part dels veïns, i que puguin generar dubtes», entenent que si d'entrada ja és tot clar «és absurd demanar res». I el resultat «ha de ser vinculant, perquè, si no, és com jugar amb la gent».

En el cas de Sant Llorenç, les consultes que s'han fet també han tingut índexs de participació baixos (de l'11% en el cas de la destinació dels diners del PUOSC), «però és que la gent no hi està acostumada», i en aquest sentit, està convençut que, «si això es va consolidant com en altres països, anirà in crescendo».

«No s'ha de demanar per guanyar, sinó per conèixer l'opinió»

► Segons els polítics, una bona consulta es planteja amb el màxim d'informació i amb tots els pros i contres

J.E. | MANRESA

■ Una consulta ha de servir «per saber què pensa el poble d'una determinada qüestió que no intuïm i, per tant, mai s'ha de plantejar amb l'únic objectiu de guanyar-la». I és que, «si hi ha temes que el govern de torn ja té molt clar que els vol tirar endavant tant si com no, no cal sotmetre'ls a cap consulta». Així ho expressa l'alcalde de Sant Llorenç,

Francesc Xavier Mas, però és la postura coincident entre els polítics amb qui ha parlat aquest diari.

Per a la regidora a l'ajuntament de Manresa Àuria Caus, «tot és susceptible de ser posat a debat i a la consulta, sempre que siguin qüestions realment importants. A més, la finalitat és saber l'opinió dels ciutadans, de manera que l'ajuntament ha d'adoptar una postura neutral i s'ha de comprometre a executar-ne el resultat».

L'ajuntament no ha d'influir
El regidor d'Urbanisme de Moia, Albert Clusella, afegeix que «una consulta fracassa si el vot és coac-

cionat, i no pas pel fet que es participi poc o que el resultat sigui contrari a les aspiracions de l'ajuntament, sempre que s'hagin rebut arguments i amb consciència». I és que «les consultes no s'han de fer necessàriament per guanyar, perquè si no s'exposen de la mateixa manera tots els pros i contres seria un frau». Ara bé, aquesta neutralitat no vol dir que l'ajuntament tingui el seu posicionament i pugui fer valer el seu pes com a administració si ho considera necessari, diu el regidor, però sense influir. A Moia, per exemple, es demanarà als veïns del carrer de Santa Magdalena quin

grau d'intervenció volen que es porti a terme en aquest vial. Seran vots nominatius, i la majoria del no, és a dir, la que impediria que el projecte proposat per l'ajuntament tirés endavant, possiblement s'establirà a partir del 60% dels vots contraris a la proposta. I és que, per regla general, Clusella és partidari de la neutralitat de l'ajuntament, però en aquest cas «hem considerat que també hi ha de tenir alguna cosa a dir», tenint en compte que si bé aquesta obra tindrà repercussions directes per als veïns d'un carrer, «en el fons acabarà afectant tot el poble». En aquest cas, com que són pocs els veïns cridats

a les urnes, si no s'arribés cap al 70% de participació, «potser seria l'ajuntament qui acabaria prenent la decisió».

Més enllà d'això, els polítics consultats per aquest diari són del parer que els ajuntaments han d'organitzar les consultes «sense influir en els resultats, i si es dona el cas que l'ajuntament té una preferència, no s'hauria de detectar», diu l'alcalde de Sant Llorenç, Francesc Xavier Mas. És partidari de plantejar les consultes «de la forma més neutral i transparent possible, perquè és l'única manera d'aconseguir que la gent s'aixequi del sofà per anar a votar».

SE6ME

8/04/2014

LABORAL AFILIACIÓ

Lleida perd 309 autònoms en els últims 12 mesos

Fins a comptabilitzar-ne menys de 40.000, segons ATA || El col·lectiu d'emprenedors creix en el conjunt de l'Estat

LLEIDA | Lleida és la quarta província de l'Estat que va perdre, proporcionalment, més autònoms al llarg del 2013, amb una caiguda del 0,8%, segons dades de la Federació Nacional d'Associacions de Treballadors Autònoms (ATA) fetes públiques ahir. Només Àvila (-1,5%), Àlaba (-0,9%) i Lugo (-0,9%) van tenir dades pitjors. En xifres absolutes, el nombre d'autònoms entre el desembre del 2012 i el desembre del 2013 va descendir a Lleida en 309 persones, fins als 39.870.

No obstant, aquest descens és menor que el registrat entre el desembre del 2011 i el desembre del 2012, quan la pèrdua de treballadors autònoms va ser de 984.

En el conjunt de l'Estat, el règim especial de treballadors autònoms (RETA) va guanyar 70 nous afiliats per dia durant el 2013, segons ATA, que va subratllar que s'ha tallat la ratxa dels últims cinc anys, quan es van perdre 234 autònoms diàriament.

Al seu informe sobre l'evolució de l'afiliació el 2013, ATA recull que el nombre d'autò-

LA DADA

39.870

AUTÒNOMS

El nombre d'autònoms va descendir en dotze mesos en 309 persones a la província.

noms va augmentar el 0,8% respecte a l'any anterior, la qual cosa implica la incorporació de 25.689 autònoms.

El president d'ATA, Lorenzo Amor, va incidir que es tracta del primer any en què creixen els autònoms des que va començar la crisi, fet que el porta a creure que el 2014 serà l'any de la recuperació.

La comunitat amb més increment d'autònoms va ser Andalusia (2,3%), seguida de Múrcia (1,9%), illes Balears (1,8 %) i Canàries (1,6%).

Per sota de la mitjana, hi ha Catalunya, amb un 0,2% més d'autònoms el 2013, Rioja i Astúries, totes dos amb un augment del 0,1% de treballadors per compte propi.